

DIGITALE SEXKRÆNKELSER:

EN KVALITATIV UNDERSØGELSE AF BILLEDDDELING UDEN SAMTYKKE

#skullealdrighave sendt det

#mitliverødelagt

#fådet fjernet

#er det min egen skyld

GRUPPE 4:
WALID REDHA &
CAROLINE BRÄUNER

4. SEMESTER MODUL 8,
2021

AALBORG UNIVERSITET

VEJLEDER: RASMUS MUNKSGAARD

ANTAL ORD: 23.572

Abstract

This master thesis is based on the phenomenon of image sharing without consent on social media. Central to the project are young people's perceptions, young people in secondary schools primarily aged between 13 - 16, of the phenomenon and how these are created in interaction with others. In connection with the rapid development of technology and social media, more young people have a smartphone and thus access to social media.

Image sharing without consent is increasingly happening, and it seems many young people are justifying their actions. We will try to examine what underlies these justifications and what neutralization techniques the young people unconsciously use. Since more and more infringement takes place online, the risk of crossing path with the phenomenon is high. In addition, it also increases the risk of becoming a potential perpetrator.

We conducted five qualitative individual interviews and a focus group interview with young people aged 14 - 15. The purpose of these interviews is to gain an insight into how young people justify image sharing without consent on social media.

In this master thesis, we have used the theories Social Learning by Ronald Akers and Techniques of neutralization by Gresham Sykes, and David Matza. In addition to this, we have used existing research of the field. With applied theories, existing research and analytical results from our empirical data, we can conclude that a normalization and a culture is preserved in which, on the basis of some circumstances, one can "allow" oneself to share an image without consent - including young people's justification of their actions.

It is important to understand why young people share images without consent in order to better resolve it. Our research contributes to this.

Indholdsfortegnelse

Indledning	5
Kapitel 1 : Problemfelt og problemformulering	7
1.1 Mediedækning.....	7
1.2 Digital tidsalder	7
1.3 Politiske tiltag.....	9
1.4 Problemformulering	9
Kapitel 2 : Litteraturgennemgang	10
2.1 Kønsperspektiver af billeddeling uden samtykke	11
2.2 Forekomst af billeddeling uden samtykke	12
2.3 Motivationerne bag billeddeling uden samtykke.....	13
2.4 Opsamling	15
Kapitel 3 : Metodiske overvejelser	16
3.1 Kvalitativ metode.....	16
3.1.1 Abduktiv tilgang	17
3.1.2 Fokusgruppeinterview	17
3.1.3 Individuelle interviews	19
3.1.4 Kombination af fokusgruppe- og individuelle interviews	19
3.2 Operationalisering af interviewguides	20
3.2.1 Fokusgruppeinterviews.....	20
3.2.2 Individuelle interviews	21
3.3 Udvælgelse og rekruttering af informanter.....	21
3.3.1 Gatekeeper	21
3.3.2 Informanterne	22
3.4 Udførelse af interviews.....	23
3.4.1 Fokusgruppeinterview	23
3.4.2 Individuelle interviews	24
3.5 Databehandling	25
3.6 Ethiske overvejelser.....	26
3.7 Forskningskriterier.....	27
3.7.1 Validitet	27
3.7.2 Gennemsigthed	28
Kapitel 4 : Teoretisk ramme	29
4.1 Social læringsteori	29
4.1.2 Relevans.....	31
4.2 Neutraliseringsteknikker.....	32
4.2.1 Relevans.....	33
4.3 Teoretisk samspil.....	34
Kapitel 5 : Analyse	35
5.1 En tillært adfærd	35
5.1.1 Differential association.....	35

5.1.2 Definitions	38
5.1.3 Differential reinforcement	41
5.1.4 Imitation.....	43
5.2 Opsamling del 1.....	46
5.3 Når unge neutraliserer	47
5.3.1 Nægtelse af offeret.....	47
5.3.2 Nægtelse af ansvar.....	51
5.3.3 Appel til højere loyalitet.....	54
5.4 Opsumming del 2:	57
Kapitel 6 : Diskuterende konklusion	58
7: Litteraturliste	63
8: Bilag.....	69

Tro- og loveerklæring

Det erklæres herved på tro og love, at jeg/vi egenhændigt og selvstændigt har udformet nærværende opgave. Alle citater i teksten er markeret som sådanne. Jeg/vi er bekendt med reglerne for eksamenssnyd, herunder også plagiering og har læst Aalborg Universitets regler på:

<https://www.aau.dk/uddannelser/studievejledning/regler/plagiat>

Jeg/vi er bekendt med, at overtrædelse af reglerne vil blive indberettet for rektoratet og i sidste ende kan ende med bortvisning.

Endelig står jeg/vi inde for, at oplysninger om antal ord stemmer overens med virkeligheden.

Indledning

Det seneste årti viser en eksponentiel udvikling inden for teknologi, sociale medier og brugen heraf, der skaber forandring i børn og unges måde at interagere, socialisere og danne fællesskaber på. Børn og unge, der har en mobiltelefon og internettet til rådighed, bliver yngre og yngre – generation Z, og de børn, der fødes i dag, vil altid have det sociale liv forbundet med deres 'devices'. De unge deler billeder i stigende grad med hinanden gennem disse enheder. Tilsvarende er digitale profiler, på de sociale medier, efterhånden blevet en del af børn og unges identitet. Der er sket en stigning i brugen af de sociale medier, og aldersgrænsen for disse bliver flyttet i takt med den konstante udvikling (Naezar & Oosterhout, 2020). Dog er det ikke alle aspekter i udviklingen, der anses som positive. Den hastige vækst af digitale platforme, og aktive profiler herpå, er således et område, hvor forældre føler sig overhalet af deres børn – nye kommunikationsmedier og 'trends' fremspringer hyppigt, der får forældrene til at føle, at de ikke nå af være med. Dermed sagt, kan det være svært at danne sig et billede af, hvad der foregår når deres børn begynder at indgå i sociale relationer med hinanden på disse platforme (Lupton, 2015). Ifølge en undersøgelse, der er udarbejdet af Epinion fra 2016, ses der at 51 procent af alle teenageforældre slet ikke, eller kun i lav grad, har indsigt i, hvad de unge laver, når de er online (Jensen, 2016).

Begrebet "*digitale sexkrænkelser*", er blevet mere udbredt i den offentlige debat i takt med den øgede digitalisering. Flere oplever at få delt private og intime billeder samt videoer på internettet, og ender derved i hænderne på andre end den oprindelige modtager uden samtykke for dette – disse personer, har oplevet en digital sexkrænkelse. Den offentlige debat, om digitale sexkrænkelser, har medført at der er kommet et langt større fokus på problematikken. Derfor lancerede regeringen også; "*Skærpet indsats mod digitale sexkrænkelser*"-indsatsen, der skulle være en nyt våben i kampen mod dette, nu kendte, fænomen i Danmark. Med det nye udspil, var regeringen med til skærpe straffen for denne forbrydelse, styrke politiets ressourcer af konkrete sager og skrue op for den forebyggende indsats. Med disse nye initiativer, sendte regeringen dermed et klart signal om, at alle mennesker også har ret til et privatliv på internettet (Regeringen, 2017, s. 3-12). I forlængelse heraf, sagde daværende justitsminister Søren Pape Poulsen følgende:

"Deling af intime billeder og film uden samtykke er ikke blot respektløst og dybt forkasteligt, det er også ulovligt. Med denne pakke vil regeringen skærpe straffen for digitale sexkrænkelser. Dermed sender vi et klart signal om, at der er tale om en alvorlig og krænkende forbrydelse. Samtidig sætter

vi ind med klare retningslinjer til politiet og anklagemyndigheden, for når man som offer går til politiet, skal man have vished om, at sagen bliver taget alvorligt” (Regeringen, 2017).

Men på trods af denne lancering, ses der ifølge en tværnational undersøgelse fra 2018, foretaget af Projekt deSHAME, at hver 20. af de adspurgte, har fået delt et intim- eller nøgenbillede uden deres tilladelse. Problematikken vedrørende digitale sexkrænkelser er så stor, at Red Barnet i 2020 modtog flere end 1.300 henvendelser i forbindelse med emnet. Dette er en stigning på 87 procent i forhold til året tidligere. 31 procent af de 1.300 henvendelser handlede om billeddeling uden samtykke (Red Barnet, 2020). Hvorfor sker det fortsat? Hvorfor ses det i stigende grad? Er de unge uvidende om strafferammen for disse lovovertrædelser? Har de manglende empati for den krænkede? Lever de i en kultur, hvor dette bare er acceptabelt i deres omgangskreds? Er det en del af normen? Eller er det måske svært selv at sige fra?

Læsevejledning

- I *kapitel 1* findes en introduktion til problemfeltet samt problemformulering. Heri begrundes valg af emne og formålet.
- *Kapitel 2* indeholder en litteraturgennemgang, der giver udtryk for tidligere forskning på området.
- I *kapitel 3* redegør vi for vores metodiske refleksioner. Inklusiv vores operationalisering af interviewguides, udvælgelse af informanter samt kvalitetskriterier.
- I *kapitel 4* redegør vi for vores valg af teorier til udarbejdelse af vores forskning.
- *Kapitel 5* består af to analyseafsnit, hvor første afsnit berører neutraliseringsteknikker, og andet afsnit omhandler social læringsteori.
- *Kapitel 6* består af en diskuterende konklusion.

Kapitel 1 : Problemfelt og problemformulering

1.1 Mediedækning

Emnet om ulovlig billeddeling på de sociale medier, har fået større og større mediedækning de seneste par år. Her er blot et lille uddrag af de mange overskrifter; *"Hver femte unge sender nøgenbilleder"* (Selmer, 2016). *"Altså er det ikke meget normalt at sende nudes til sin kæreste?"* (Theiden, 2017). *"Flere end 1000 danske børn og unge sigtes for at have delt sexvideo"* (Søe, 2018). *"Umbrella-sag vokser"* (Dalsgaard, 2019). En af de sager, der har bidraget til medieopmærksomheden på emnet, har været Umbrella-sagen fra 2018. Sagen fik sin start i marts 2015, da en 15-årig pige og en jævnaldrende dreng blev optaget, mens de havde kønslig omgang, af drengens to venner. En uge efter kunne videoerne af de to 15-årige findes på nettet. Et år efter blev de to drenge, der optog videoen, sigtet efter straffelovens § 235, for at have delt børneporno. To år efter, i 2017, opdager Facebook, at videoen florerer på deres platform, og at den er blevet delt og har nået ud til over 4700 mennesker på Facebook og Messenger. Facebook i Danmark henvender sig herefter til de amerikanske myndigheder. Via Europol endte sagen til sidst hos det danske politi, og i 2018 oplyste politiet, at over 1000 unge ville blive sigtet, for at have delt videomaterialet. Det er her, sagen bliver kendt for offentligheden, som Umbrella-sagen (Christensen, 2019).

1.2 Digital tidsalder

Udviklingen af teknologi og digitale medier i det senmoderne samfund, har medført nye muligheder for nye typer af lovbrud, som samfundet skal forsøge at regulere. Det særlige kendetegn af deling af intime billeder uden samtykke er, at det foregår online. Men måden, hvorpå man deler disse billeder, kan også være ved fysisk at vise dem til andre mennesker – enten via en telefon eller en computer (Naezer & Oosterhout, 2020). Derfor kan det være svært og udfordrende at kontrollere og regulere på området, samt måden at håndtere dette på. Det kan være svært for blandt andet politiet at finde frem til gerningspersonerne, da det, grundet den teknologiske udvikling, ikke længere er nødvendigt at opholde sig i samme rum og tid, for delingen kan finde sted (Bundgård, Iversen, & Lund, 2015).

Det kan måske føles som et uskyldigt klik, når de unge deler og videresender billeder eller videoer, de har fået tilsendt af deres venner eller bekendte. Men, når der videresendes eller deles billeder eller videoer, af andre uden deres samtykke, krænkes deres ret til privatliv. Ifølge en undersøgelse, der er udarbejdet af Projekt deSHAME i 2018, har 30 procent af de adspurgte oplevet, at unge, i det skjulte,

har taget seksuelle billeder af nogen og delt dem på nettet. Derudover har 11 procent svaret, at de selv har taget et billede af en anden persons kropsdele, i smug, indenfor det seneste år (deSHAME, 2018). Ifølge Red Barnet, er omfanget af digitale sexkrænkelser dybt bekymrende. Det er især fordi, at mange af de adspurgte ikke søger hjælp. I forlængelse af Projekt deSHAME undersøgelsen, fortæller Lina Sjøgren, der er psykolog i Red Barnet følgende:

“Digitale sexkrænkelser er blevet en nærmest naturlig og forventelig del af mange unges liv på nettet. Det er dybt bekymrende. Samtidig er meget alvorlige krænkelser som fx at få delt et intimt billede blevet så udbredt ifølge undersøgelsen, at det svarer til, at der sidder mindst én i hver udskolingsklasse, som har oplevet det inden for det seneste år. Det skylder vi de unge at få ændret på hurtigst muligt. Vi ved jo, hvor store konsekvenser det kan få både socialt, psykisk og fagligt at bliver udstillet på nettet (Red Barnet, 2018).

Deling af intime billeder uden samtykke, er for alvor blevet en del af virkeligheden, for mange unge mennesker. Inden for det seneste årti, er antallet af sager, om ulovlig deling af intime billeder og videoer, steget markant (Kofoed, Madsen & Ingolfsdottir, 2020). Noget af den allerførste forskning inden for delingen af intime billeder uden samtykke, er foretaget af Stroud (2013) og kan spores helt tilbage til 2010, hvor den første og største delingswebsite “*IsAnyOnUp*”, på daværende tid blev etableret. Websitet indeholdt flere tusind billeder og videomaterialer af nøgne eller delviste nøgne personer med kontaktoplysninger. Der er ifølge Stroud, siden oprettelsen af dette website, udviklet en trend, hvor lignende sider i større eller mindre omfang dukker op på internettet. Denne trend, i den vestlige verden, har til formål at offentliggøre billeder og videoer af intim karakter, af andre personer, ofte uden samtykke (Stroud, 2014). Et bud på konsekvenserne af dette fænomen, er den engelske sociolog Anthony Giddens teori om det senmoderne samfund. Ifølge Giddens er den hastige udvikling af teknologi og digitale medier, det der kendetegner det senmoderne samfund. I dag benyttes mobiltelefonen og sociale medier, som et primært kommunikationsværktøj. Giddens henleder opmærksomhed på, at der er tale om en anden type for social relation, da vi ikke længere behøver at være til stede i samme rum på samme tid, for at kommunikere med hinanden. Dette muliggør således nye samfunds- og samværsformer, men det kan også medføre mindre dybdegående relationer (Bundgård, Iversen, & Lund, 2015).

1.3 Politiske tiltag

I takt med regeringens lancering af: ”*Skærpet indsats mod digitale sexkrænkelser*”, vil man skabe en kulturændring i de ungdomsmiljøer, hvor der er social status i ulovlig billeddeling af intime billeder og videoer. Regeringen har valgt at styrke den forebyggende indsats, og især at styrke undervisningen i digital dannelse blandt de unge. Ydermere skal de unge lære at have respekt for egne og andres grænser, ved at skabe forståelse for ligestilling og gensidig respekt, mellem kønnene, som også gør sig gældende på nettet (Regeringen, 2017). Før lanceringen af indsatsen, var der kun et fåtal af sager, om digitale sexkrænkelser, der endte for en domstol. Men med den nye skærpede indsats, mod digitale sexkrænkelser, har regeringen gjort det nemmere at anmelde sager om digitale sexkrænkelser (Regeringen, 2017). Derudover lancerede politiet, i 2019, en ny digital anmeldelsesplatform, der skal gøre det nemmere at anmelde digitale krænkelser. Siden april 2019 har politiet, via deres nye digitale anmeldelsesplatform, modtaget 100 anmeldelser hver måned, om deling af nøgenbilleder uden samtykke. Derudover er digitale sexkrænkelser blevet et stort samfundsmæssigt problem, der kan ramme alle, hvorfor også regeringen har hævet strafferammen for disse typer af it-kriminalitet, på baggrund af det stigende antal anmeldelser (Kofoed, Madsen & Ingolfsdottir, 2020). Ovenstående, bevidner, at ulovlig deling af intime billeder, på de sociale medier, er et fænomen, som vokser sig større og større, hvilket skal tages meget alvorligt.

1.4 Problemformulering

På baggrund af ovenstående gennemgang af perspektiver, i forbindelse med feltet, har vi valgt at arbejde ud fra følgende problemformulering:

Hvordan retfærdiggør unge billeddeling uden samtykke?

Forskningsspørgsmål:

- *Hvilken betydning har interaktion for de unge i forhold til billeddeling uden samtykke?*
- *Hvilke opfattelser har de unge selv til billeddeling uden samtykke?*

Kapitel 2 : Litteraturgennemgang

I følgende afsnit, vil vi redegøre for den dominerende forskning på området vedrørende ulovlig billeddeling på nettet. Vi gør brug af forskning, der er af nyere dato, da tidligere forskningen på feltet er begrænset, trods større fokus, hvorfor vi også inddrager relevante kriminologiske teorier, til at skabe en større forståelsesramme af dette fænomen. Eftersom, der er kommet et langt større fokus på digitale sexkrænkelser både på politisk-, organisatorisk,- og institutionsniveau, forsøger man i et større omfang at modvirke og forebygge denne adfærd. Det kommer blandt andet til udtryk ved mere oplysning, undervisning, kampagner og rådgivning, der formidles filmisk, tilpasset målgruppen. Flere rådgivningsplatforme anvender kendte Youtubere, der henvender sig til de unge, om lovgivningen af digitale sexkrænkelser, samt hvordan man håndterer det, hvis man har oplevet at få delt et krænkende billede (SletDet, 2021). National Cyber Crime Center, har fået mulighed for at hjælpe landets politikredse, til at samle al kontakt til digitale platforme, som et forstærkende led i indsatsen mod digitale sexkrænkelser. Denne enhed kaldes for SPOC (Single Point Of Contact), der har til formål at bevissikre data, men vigtigst af alt, for at gøre det nemmere for politiet at få kontakt til digitale platforme, med henblik på at få slettet digitalt krænkende materiale såvel nationalt som internationalt (Bjørnholdt, 2020).

I følgende litteraturreview gennemgår vi national og international videnskabelig litteratur, om unge og digitale sexkrænkelser. Således inddrages primært studier, der er fagfællesbedømt og publiceret i videnskabelige tidsskrifter, for at kortlægge viden om emnet. For at forstå feltet, har vi lavet en dybdegående litteratursøgning. Vi har valgt at anvende to søgestrategier: søgen om generel viden gennem Google, Primo, Google Scholar og søgen efter videnskabelige forskningsartikler gennem databaser såsom: Criminal Justice Database, Proquest og SAGE journals. I søgestrategi 1, anvendte vi danske begreber og søgeord, da formålet er at få belyst feltet i en dansk kontekst. Herefter benyttede vi engelske søgeord, i anden søgestrategi, hvilket udviklede sig undervejs, eftersom vi blev mere oplyst på feltet, som kan omtales anderledes. Søgningen i disse databaser var med følgende ord: *"non-consensual sharing pictures"*, *"sexting"*, *"social media"*, *"attitudes"*, *"sexuality"*, *"nudes"*, *"norms"*, *"youth"*, *"ulovlig billeddeling"* og *"nøgenbilleder"*. Søgeordene er udvalgt på baggrund af vores problemformulering, der har fokus på unge og deres holdninger til ulovlig billeddeling på nettet. Gennem vores søgning, har vi desuden gjort brug af referencelister fra de mest relevante forskningsartikler, der har ført os videre til andre artikler, hvilket vi anså som værende relevante. Ovenstående søgninger, har givet en række videnskabelige artikler, der har været en essentiel del af

undersøgelsen. Selvom det har været muligt at finde en større mængde data, end det var muligt at gennemgå, på grund af et omfangsrigt emne, viste der sig et mønster af tre overordnede temaer: 1) kønsperspektiver, 2) forekomsten og 3) motivationerne. I følgende afsnit vil hovedpointerne fra de videnskabelige artikler præsenteres.

2.1 Kønsperspektiver af billeddeling uden samtykke

Der har været meget fokus på at belyse, hvordan deling af intime billeder er forbundet med seksualitet og køn. Selvom nutiden opfordrer piger og kvinder til at udfolde deres seksualitet og tage ejerskab over egen krop, bliver de fortsat straffet for denne udfoldelse gennem moralisering blandt andet (Naezar & Oosterhout, 2020). Der ses en generel tendens til, hvordan piger og drenge opfatter og oplever billeddeling uden samtykke forskelligt. Pigerne oplever i højere grad end drengene at blive udskammet og kontrolleret, som et resultat af deres frigørende seksualitet. Derimod bliver drenge belønnet og hyldet gennem respekt og status, ved at være i besiddelse af intime billeder fra forskellige piger (Walker & Sleath, 2017). Samtidigt med, at pigerne får negative reaktioner fra omverden og betragtes seksuelt promiskuøs, styrker drengene deres maskulinitet ved at være i besiddelse af disse billeder, der opfattes som symbolsk kapital. Derudover finder studiet også, at nogle unge drenge skelner mellem at være delagtig i deling af intime billeder uden samtykke og at observere dette, uden selv at dele (Bindesbøl, Pedersen & Tjørnhøj-Thomsen, 2019). Andre, Naezar og Oosterhout (2020) konkluderer, at denne kønsforskel, er et heterogent problem, som er dybt integreret i nyere tids sociale normer vedrørende køn og seksualitet. Hertil finder en dansk undersøgelse, at størstedelen af de adspurgt i alderen 13-17 år (69 %), tænker dårligt om en pige, hvis hendes intime billede(r) er blevet delt, mens en lille del (28 %) er enige i, at folk ville tænke det samme om en dreng (deSHAME, 2018).

Derudover finder Livingstone og Mason (2015), at der opleves et pres fra både pigerne og drengene. Pigerne presses af forventningerne, om at leve op til den måde kvinder fremstilles på, på de sociale medier. De skal være pæne og deres seksualitet skal ikke udfoldes offentligt, da det bliver opfattet som forkert. Det pres, drenge kan opleve, grundet deres køn, er at videresende pigernes billeder, for herpå at vise deres maskulinitet. Drengene kan blive opfattet, af andre drenge, som homoseksuelle, hvis ikke de deler intime billeder af pigerne (Livingstone og Mason, 2015).

Samtlige forskere Burkett (2015), Dobson, og Ringrose (2016), Lucero et al. (2014), Ringrose og Harvey (2015), Walker et al. (2017) og Yeung et al. (2014), finder desuden, at det er mere almindeligt blandt drenge at videresende pigernes intime billeder, hvorimod pigerne opfatter det som meget privat. Forskerne Dobson & Ringrose (2016) fandt, at pigerne tildeles ansvar for deling af deres billeder uden samtykke, ved frivilligt at sende dem i første omgang (Walker & Sleath, 2017). Ligeledes finder Burkett (2015), at piger tilskrives skyld og ansvar for deling af intime billeder. Piger bliver opfattet som afvigende på grund af hendes ”forkerte” og ”dumme” valg, mere end den dreng, der rent faktisk videredelte billedet uden samtykke (Burkett, 2015). Der ses en tendens til, at det er piger, der er mest udsatte for billeddeling uden samtykke. En undersøgelse fra Holland, blandt unge, finder at 18 ud af 22 ofre for dette, var piger. Dog viser Walker et al. (2019) at 9 ud af 15 gerningspersoner var piger og lignende fund ses i Storbritannien. På trods af, disse tal ikke er repræsentative, er det alligevel et vigtigt fund for fremtidig forskning inden for dette fænomen. Selvom det viser sig at være piger, der ofte er ofre for billeddeling uden samtykke, viser et andet studie fra Holland at piger og drenge i alderen 12-25 år, fordeles nogenlunde ligeligt i forhold til at være ofre (de Graaf et al., 2017). Kønnede perspektiver er centralt i forskningen af feltet (Naezar & Oosterhout, 2020).

2.2 Forekomst af billeddeling uden samtykke

Billeder deles typisk med andre via sociale medier. Dog ses der tilfælde af materialesamlinger i netværk og grupper parallelt med de sociale medier. Derudover kan billederne også deles offline, ved blot at vise dem til andre. Disse intime billeder kan variere fra helt nøgne, eller næsten nøgne, til videoer af seksuel karakter. Det er ulovligt i hele Europa at eje, distribuere eller skabe uanstændige billeder af børn. Med det udgangspunkt, har man i Storbritannien, givet vejledning til politiet om, hvordan de skal reagere på sager med børn og unge under 18 år, der deler og producerer intime billeder af sig selv (deSHAME, 2018). Dog er der sider af dette fænomen, som drejer sig om ’sexting’, hvor deling af billeder, set ud fra et sundt forhold, generelt ikke opfattes som problematisk, men derimod som en normal del af et datingforhold. Forskerne Valkenburg og Peter (2011), fandt at prævalensrater, for både piger og drenge, var højere i teenagealderen end voksenalderen. Dette kan ses i lyset af, at de unges brug af online og mobile teknologier er større end de voksnes (Walker & Sleath, 2017). En dansk undersøgelse viser, dog ud fra et mindre omfang, at 10 procent af drengene og 4 procent af pigerne havde sendt eller delt et intimt billede af andre (Research Commission, 2015).

En international metanalyse af 39 undersøgelser om billeddeling blandt unge under 18 år fandt Madigan et al. (2018), at ud af de 39 undersøgelser, var der otte, der havde billeddelingen uden samtykke, som fokus. De fandt i gennemsnit af disse undersøgelser, at 12 procent af unge under 18 år havde delt et billede uden samtykke, og 8,4 procent havde oplevet at få videredelt deres billede uden deres samtykke (Walker & Sleath, 2017). En anden dansk undersøgelse finder, at 6 procent af unge i alderen 13-17 år har oplevet at få delt et intimt billede uden deres samtykke, mens 10 procent har delt en andens intime billede uden samtykke. Derudover har 22 procent i samme aldersgruppe oplevet at modtage uønskede seksuelle billeder. Her har pigerne (27 %) i større grad end drengene (14 %) oplevet dette. Endvidere har 30 procent oplevet, at unge har taget seksuelle billeder af andre i skjul og delt dem på nettet, og 11 procent angiver, at de selv har taget et billede af en anden i smug (deSHAME, 2018). Der har været 915 unge deltagende i denne undersøgelse, som efterfølgende også har givet anledning til at skrive en bog om fænomenet, hvori disse tal er repræsenteret. Bogen hedder ”DELTA” og giver et indblik i, hvordan billeddeling uden samtykke kan påvirke en hel ungdomsgeneration (Mølgaard, 2019).

2.3 Motivationerne bag billeddeling uden samtykke

For at forstå unges erfaringer og oplevelse med billeddeling uden samtykke, på nettet, er det vigtigt at sætte det i kontekst. Vi skal forstå det ud fra sammenhængen med unges seksuelle udvikling og den store rolle teknologi spiller i deres liv. Mange af de unges relationer foregår online, hvilket har både medført positive muligheder for kontakt og selvudfoldelse, men som også har negative konsekvenser og risici for potentiel skade for de unge (deSHAME, 2018). Motivationen bag at dele intime billeder uden samtykke, kan deles op i fem forskellige kategorier. Respondenterne i undersøgelsen fra deSHAME, har angivet, hvad der motiverede dem til/hvad, der lå til grund for at dele et billede uden samtykke. Det viste sig, at der var mere end én motivationsfaktor. Ifølge undersøgelsen, var de mest angivende motivationer i Danmark, Ungarn og Storbritannien følgende: for at skade andre (50 %), som en joke (49 %), at gengælde, fordi en anden startede først (47 %), for at få deres egen tilbage på en ekskæreste (44 %) og for at få respekt fra venner (43 %). Motivationerne giver således en indikation af gruppedynamikker, der viser, hvordan billeddeling uden samtykke kan variere i forskellige sammenhænge (deSHAME, 2018).

I et andet studie, der har undersøgt, hvad der får unge til at dele disse billeder, finder de lignende motivationer blandt unge (Naezar & Oosterhout, 2020). Da dette fænomen tidligere er blevet omtalt, som ”hævnporno”, er *hævn* et af motiverne til, at unge deler intime billeder uden samtykke. En sådan gengældelse ses forskelligt blandt piger og drenge. I en kontekst, hvor piger deler billeder uden samtykke, har de modtaget et seksuelt billede ufrivilligt. I sådanne tilfælde er pigerne også ofre, da de modtager billederne mod deres vilje. De får derfor lyst til at hævne sig på afsenderen af billedet ved at sende det videre til blandt andet veninder (Naezar & Oosterhout, 2020). Drenge derimod, deler billeder uden samtykke, som hævn for at en pige har afbrudt et nært/intimt forhold til ham (Burkett, 2015).

Et andet motiv, som ses i forskningen, er udløst af *spænding*. Seksualitet og nøgenhed er ofte noget nyt og kan opleves som skræmmende af nogle unge. Unge, der modtager seksuelle billeder bliver ofte imponeret, hvis de selv mangler seksuel erfaring. Andre unge bliver chokerede og skræmt over sådanne billeder. Derfor vil nogle unge dele denne form for spænding med andre. I disse tilfælde er målet ikke at såre personen, der er på billedet. Men i mødet med seksualitet, kan der være behov for at aflaste denne spænding (Naezar & Oosterhout, 2020; Lipman & Campbell, 2014).

At få respekt blandt sine venner, er den mest udbredte motivation blandt forskellige undersøgelser. Det viser sig, typisk at være drengene, som har et behov for at opnå status og anerkendelse. Selvom de samfundsmæssige normer og holdninger præger de unges adfærd meget, spiller deres jævnaldrende relationer en central rolle i forhold til holdningsdannelse og normer. Dette gør sig også gældende med billeddeling uden samtykke. Der kan nemt opstå en normalisering af, og en forventning om, en bestemt opførelse (deSHAME, 2018). Disse normer og holdninger dannes i fællesskab med andre, og sådanne fællesskab, kan udspille sig i online netværk. Flere ofre, for billeddeling uden samtykke, beretter om, hvordan deres billeder blandt andet var blevet delt på pornografiske hjemmesider, chatrum, og forummer, hvor man deler billeder med hinanden (Henry et al, 2019).

Studiet fra deSHAME (2020), viser at, der var nogle nøgletemaer såsom: magt, population, status og opfattede forestillinger om maskulinitet blandt en fokusgruppe med unge fra Danmark, Ungarn og Storbritannien. Ligeledes finder Bindsbøl et al. (2019), at pigers nøgenbilleder kan fungere som en form for symbolsk kapital i forhandlinger om maskulinitet, som også er i tråd med tidligere

undersøgelser (Walker & Sleath, 2017). Ringrose et al (2012) observerede dengang, at drenge risikere at blive ekskluderet fra fællesskabet, hvis de ikke tager del i denne adfærd. Men nyere forskning viser, at det ikke er så udbredt at blive ekskluderet, som dreng, hvis man ikke delte billeder, og at nogle drenge endda udfordrer dette ved ikke at ville respektere drenge, der gør det. Men omvendt er drengene bekymrede over, at hvis de gjorde dette og ikke videresendte billeder uden samtykke, kunne de opfattes som homoseksuelle (Walker & Sleath, 2017). Endvidere kan det at dele egne intime billeder være en del af at lave sjov med sine venner, og ofte af eget køn. For pigers vedkommende, kan de sende letpåkledte billeder til sine venner, i en ikke-seksuel kontekst. Det er en måde at vise selvironi på, da hensigten ikke er at fremstå ”pæn” (Bindesbøl et al. 2019). Burkett (2015) fandt samme tendens blandt unge, der deler intime billeder af sig selv, blandt sine venner. Her var et af nøgleresultaterne, at det ikke altid sker i en seksuel kontekst, hvor formålet er seksuel ophidselse og flirt, men nærmere som en ’joke’ mellem vennerne og ofte af samme køn (Burkett, 2015).

2.4 Opsamling

Ovenstående undersøgelser beretter, ud fra fænomenet billeddeling uden samtykke, at der ofte ses et kønsbaseret perspektiv, hvor køn spiller en central rolle. Det er næsten umuligt at snakke om deling af intime billeder uden samtykke, uden også at snakke om køn og seksualitet. Meget forskning er optaget af at belyse, hvordan netop disse faktorer er forbundet med billeddeling uden samtykke. Nogle undersøgelser finder blandt andet, at drenge ofte har en meget lassiz-faire holdning til det, hvorimod pigerne er mere bekymrede. Dette er på baggrund af, at det ofte er pigerne, der er udsatte for disse krænkelser, kontra drengene, der procentuelt via undersøgelserne ses og opfattes som gerningspersonerne. Selve det, at sende et billede til sin kæreste, eller en flirt, ses som værende en normal adfærd blandt unge. En undersøgelse peger blandt andet på, at det er pigens eget ansvar ikke at sende sådanne billeder, og det forekommer i litteraturen, som værende et dumt valg af hende, og at hun ikke har funderet over, hvad konsekvenserne af sådan en handling kan have for hende efterfølgende. Derudover bliver pigerne ofte udskammet og opfattet af drenge, som seksuelt promiskuøse. Pigerne gøres derfor ansvarlige for problematikken. Drengenes motivation, for at videre dele disse billeder, er ofte forbundet med at vise maskulinitet og opnå anerkendelse og respekt af andre drenge. De anskuer sådan en adfærd som værende mere ”normal” modsat pigerne. En undersøgelse fandt endda, at dette ofte er undskyldt med ”boys will be boys” (Naezer & Oosterhout, 2020). Der er endvidere også online netværk, som kun har ét formål, at dele intime billeder uden

samtykke (Henry et al, 2019: Bindesbøl et al, 2019). Henry et al. (2019) finder, at efterspørgslen af intime billeder uden samtykke er stort på diverse websider. I sammenligning med andre undersøgelser, viser denne også, at drenge og mænds motivation for dette er at bevise social status til et online netværk (Henry & Flynn, 2019). Dog viser det sig, at nogle drenge har bekymringer om, hvorvidt de skal deltage i denne adfærd, da de ellers er bange for at blive opfattet som homoseksuelle (Burkett, 2015: Walker & Sleath, 2017). Fælles for ovenstående forskning er, at det er kvalitative undersøgelser, der har interviewet unge mellem 13-25 år. Det er et fænomen, der er i udvikling, og som fortsat kræver mere forskning. Hvis, man forstår de unges motiver, kan det være nemmere at forebygge, at digitale sexkrænkelser opstår.

Kapitel 3 : Metodiske overvejelser

I følgende afsnit vil specialets metodiske tilgang, samt fremgangsmåde blive redegjort for. Vi vil redegøre for vores metodiske til- og fravalg samt en præsentation af specialets analysestrategi. Herefter vil vi gennemgå etiske retningslinjer, og hvordan vi har forholdt os til dem, gennem vores interviewproces. Slutteligt vil vi redegøre for specialets validitet og reliabilitet.

3.1 Kvalitativ metode

For bedst at kunne besvare vores problemformulering, har vi valgt at tage udgangspunkt i den kvalitative metode. Hensigten, når man arbejder med en kvalitativ metode, er at opnå en dyb viden af, og forståelse for, fænomener. Metoden søger menneskelige oplevelser og forståelser af informanternes livsverden (Brinkmann & Tanggaard, 2010, s. 22). Samtaler er essentielt i menneskeligt samspil. Man interagerer med mennesker for at opnå læring om deres følelser, holdninger og oplevelser (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 17). Vi må interagere for at forstå, hvordan unge retfærdiggør billeddeling uden samtykke. Derfor anses metoden som ideel for vores undersøgelse. Den kvalitative tilgang er mangfoldig og kan praktiseres på forskellige måder - blandt andet gennem interviews, deltagerobservationer og feltarbejde. Metoderne, som vi har valgt at gøre brug af, er det semistrukturerede individuelle interview og fokusgruppeinterviews.

3.1.1 Abduktiv tilgang

Vi arbejder ud fra en abduktiv tilgang, som kobler teori og empiri sammen. Begrebet indebærer en slutningsform, der består af både den induktive- og deduktive tilgang. Abduktion er en form for rekontekstualisering, hvor man betragter noget i en ny kontekst. *”Når en forsker ser enkelte konkrete forteelser eller objekter som udtryk for – eller dele af – en mere overgribende struktur, vil disse strukturer ofte ikke være direkte observerbare”* (Andersen, 2007, s. 113). Begrebet er senere udviklet af Pierce, og beskrives ofte som en slutning til den bedste forklaring, hvor mekanismer og strukturer er centrale elementer. Disse centrale elementer, kan altid rekontekstualiseres på forskellige måder, uden resultatet ses som mere korrekt end andet. Derfor gælder det i høj grad om, at forskeren kan tænke kreativt, hvor nye ideer kan opstå. Det er igennem sådan en proces, at nye forståelser opstår, hvilket er vigtigt for videnskabelige fremskridt (Andersen, 2007, s. 114).

Derek Layder beskriver formålet med denne tilgang at danne en ny teori ud fra de empiriske fund og i eksisterende teori (Layder, 1998, s. 38). Vores formål er dog ikke at skabe ny teori, men at skabe indsigt i, hvordan de unge retfærdiggøre billeddeling uden samtykke og generer ny viden ud fra vores empiriske materiale fra blandt andet, de unge selv. Man låner altså fra andre tilgange, samtidigt med at tilgangen fremstår, som et anderledes alternativ (Layder, 1998, s. 132). Vi forsøger at forstå vores observationer fra de unge ved hjælp af teorier, der belyser neutraliseringsteknikker, holdningsdannelser og normer ud fra social læringsteori. På den måde opnår vi nye indsigter, nye forståelser, og driver forskningsprocessen i en bevægelse, der aldrig afsluttes. Analysen vil derfor ikke give endegyldige sandheder, men blot bud på dette og er med til at skabe en uddybende viden. Der kan derfor være flere forklaringer på vores problemformulering, men med valget af vores teoretiske retning, er vi overbeviste om, at dette er den rette slutningsform. Det er den menneskelige uforudsigelige verden, vi opererer i, hvorfor det ofte er tilfældet, at der gøres brug af en mere dynamisk abduktiv tilgang (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 260). Vi har opnået ny viden om unge og billeddeling uden samtykke, som vi ikke var bevidste om fra start, og har nuanceret vores opfattelser af dette fænomen.

3.1.2 Fokusgruppeinterview

For at udføre vores interviews, har vi gjort brug af fokusgruppeinterview, hvor det primære formål ved metoden, er at få så mange forskellige perspektiver frem, som muligt, om fænomenet i en gruppe. Det er ikke en klassisk én-til-én samtale, men består af en række interaktioner og diskussioner i en

dynamisk gruppeproces (Harrits, Pedersen & Halkier, 2012, s. 150). I forlængelse heraf angiver Kvale og Brinkmann følgende: *”Når det drejer sig om følsomme, tabulagte emner, kan gruppesamspillet gøre det lettere at give udtryk for synspunkter, der som regel ikke er tilgængelige.”* (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 206). Dog er det også vigtigt, at man som forsker, tager gruppesamspillet, der kan opstå, med i sin betragtning, da en ensartethed i gruppen kan forekomme, hvilket kan få de unge til ikke at give udtryk for deres ærlighed om fænomenet (Halkier, 2002, s. 17). Derimod kan vores informanter, gennem fokusgruppeinterviewet, sammenligne erfaringer og forståelser og herved skabe nye refleksioner i samspil med hinanden. Fokusgrupper er desuden meget velegnede til at producere data om sociale grupperes interaktioner, fortolkninger og normer. Derudover er det med til at producere komplekse datasæt og få sociale praksisser frem, der i forbindelse med individuelle interviews, kan være svære at fremfinde. De unge får mulighed for at kommentere og spørge indtil hinandens udsagn, ud fra en kontekst, som en forsker ikke typisk har.

Et fokusgruppeinterview består oftest af seks til ti personer inklusiv en moderator. Denne moderator har til opgave at sørge for, at få så mange perspektiver frem, som muligt og samtidigt introducere de emner, gruppen skal diskutere. Endvidere er det moderatorens rolle at facilitere gruppesamspillet, og sørge for en åben og afslappet stemning undervejs (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 205). Der er to centrale ting en moderator skal kunne: *”få deltagerne til at tale sammen og håndtere de sociale dynamikker blandt deltagerne”* (Harrits, Pedersen & Halkier, 2012, s. 149). Der findes tre typer af fokusgruppeinterview: *den løse model*, *den stramme model* og en kombination, *tragtmodellen*. Den løst strukturerede model egner sig bedst til emner, hvor fokusgrupper fungerer som forstudie til blandt andet individuelle interviews. Her er der typisk meget få, brede og åbne startspørgsmål, hvor moderatoren har en lav grad af involvering. Den stramt strukturerede model fungerer godt, hvis man har relativt meget viden om feltet på forhånd, fra eksempelvis individuelle interviews og derfor gerne vil berøre nogle mere præcise spørgsmål. Den tredje og sidste model kaldes *tragtmodellen*, som kombinerer de to førnævnte modeller. Modellen her, skaber frirum til at benytte en åben tilgang, for at belyse de deltagendes perspektiver, og simulat sikrer forskeren, at få redegjort for den viden, der underliggende er interesse i (Harrits, Pedersen & Halkier, 2012, s. 151-152). Vi har valgt tage udgangspunkt i *tragtmodellen*, da dette giver os mulighed for både at have en løs, men samtidigt styret tilgang. Det er vigtigt for os at kunne afvige fra interviewguiden, hvis nye perspektiver kommer frem. *Tragtmodellen* er derfor essentiel i vores situation.

3.1.3 Individuelle interviews

Vi benytter også en anden metode, individuelle interviews, i kombination med fokusgruppeinterview. Ligesom at der findes tre typer af fokusgruppeinterview, er det samme gældende ved de individuelle interviews. Her opererer man med: *struktureret interview*, *semistruktureret* og *ustruktureret*. Vi har ligeledes valgt den semistruktureret form, da vi ønsker en vis struktur, men med mulighed for at afvige fra denne (Harrits, Pedersen & Halkier, 2018, s. 149). Denne type af interview defineres således, at man fastlægger nogle spørgsmål på forhånd, som det styrende element for interviewet. Dog kan man med fordel afvige fra de fastlagte spørgsmål, hvis andre interessante og relevante perspektiver åbner sig undervejs i processen. Man får hermed mulighed for, at få større indsigt i fænomenet man undersøger, ved at give plads til en vis form for emergens, end ved et fuldt struktureret interview, som Brinkmann og Tanggaard beskriver: *"(...) at man ved at lytte til interviewpersonen og skubbe sine egne præfabrikerede spørgsmål lidt i baggrunden alligevel kommer rundt om de temaer, man havde forberedt at komme ind på"* (Brinkmann & Tanggaard, 2010, s. 38). Det semistruktureret interview, fokuserer på de unges egne oplevelser og perspektiver, og forsøger at forstå interviewpersonernes verdensbillede, med bestræbelserne efter at fortolke betydningen af udsagnene (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 49). Formålet med at bruge netop denne metode er, at vi kan få uddybende udsagn om de unges holdninger omkring fænomenet, billeddeling uden samtykke på nettet. Dertil har vi mulighed for at afvige fra interviewguiden, hvis nye og interessante temaer udspringer fra interviewet. Vi vil derfor opnå nuancerede svar af forskellige aspekter om de unges holdninger, ud fra deres egne oplevelser og uden påvirkning af udefrakommende faktorer.

3.1.4 Kombination af fokusgruppe- og individuelle interviews

Vores kombination af fokusgruppeinterview og individuelle interviews, anser vi for ligeværdige metoder, i brugen af vores empiriske dataindsamling. Hensigten med dette, er at de to forskellige dataindsamlingsmetoder skal fungere, som ligestillede kilder til forskellige vinkler af samme problemstilling. Formålet er at frembringe, hvorledes de unge fortolker og danner holdninger om billeddeling uden samtykke, i samspil med andre unge. Derfor er det sociale perspektiv lige så vigtig, som det individuelle (Halkier, 2002, s. 22). Ved at anvende fokusgruppeinterviews, kan vi få de unges spontane udspil. Vi vil opleve, at få indsigt i deres udsagn, når de fremstiller deres holdninger og oplevelser med billeddeling uden samtykke. Vi ønsker ligeledes at bruge denne metode, som

indledning på vores individuelle interviews, for at få et bredere perspektiv af fænomenet. Med fokusgruppeinterviews, som indledende metodevalg, skaber vi mulighed for at skaffe nødvendig viden om fænomenets sociale og kulturelle dynamikker. Det giver os hermed mulighed for at udarbejde vores interviewguide til de individuelle interviews langt mere dækkende og relevant. Som opfølgning på fokusgruppeinterviewet, har vi, med de individuelle interviews, mulighed for at gå i dybden, med den enkeltes erfaringer og forståelser, som måske ikke vil komme til udtryk under fokusgruppeinterviewet (Halkier, 2002, s. 19).

3.2 Operationalisering af interviewguides

I dette afsnit uddyber vi, hvordan vi har udarbejdet vores interviewguides, for at skabe gennemsigtighed over processen.

3.2.1 Fokusgruppeinterviews

Vi har udarbejdet to interviewguides: én til de individuelle semistruktureret interviews og en anden til fokusgruppeinterviews (bilag 1 og 2). Dette på baggrund af, at vi opererer med forskellige interviewsituationer, idet vi ønsker at opnå en blandet form for viden. Vi har valgt at udarbejde vores interviewguide, til fokusgruppeinterview, ud fra tragtmodellen, jævnfør 3.1.2 Fokusgruppeinterview, med afsnittet om tragtmodellen. Vi er interesseret i, at der er en løs tilgang til feltet, men samtidig med en form for struktur, så vi er sikret at få belyst vores interesseområde. Vi har en meget åben tilgang fra start af, da vores kendskab til feltet, vi er nysgerrige på, ikke er stort nok. Denne tilgangsmetode vil også agere som et forstudie til vores individuelle interviews. Undervejs vil vi forsøge med en mere styret tilgang, hvor vi i rollen som moderatorer, vil med konkrete og specifikke spørgsmål, involvere os mere, for at sikre interviewet fortsat omhandler problemstillingen (Halkier, 2002, s. 19). Noget, der er gældende for begge interviewguides er, hvordan vi har formuleret vores spørgsmål. Da vores målgruppe er udskolingselever har vi hele tiden haft fokus på, hvilke former for spørgsmål vi kan tillade os at stille, samt hvordan disse bliver formuleret, netop for at undgå misforståelser og utilpashed blandt vores informanter (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 189).

3.2.2 Individuelle interviews

Vi gør brug af det semistruktureret interview, der gør det muligt for os at styre interviewet, men samtidig afvige fra interviewguiden. Interviewguiden er inddelt i fire kategorier. Første kolonne bestående af de overordnede forskningsperspektiver, efterfulgt af en anden kolonne indeholdende orienterende begreber, tredje kolonne består af forskningsspørgsmål og afslutningsvist en kolonne med selve interviewspørgsmålene. Ovenstående er udarbejdet ud fra det forudgående fokusgruppeinterview, teoretiske begreber, samt eksisterende forskning. Disse anvendes senere i analysen. For at sikre vores ønske, om at få fænomenet belyst og vores problemformulering besvaret, har vi udarbejdet forskningsspørgsmål. De anvendes ikke direkte i vores interviews med de unge, men de er med til at give os en forståelse af, hvad vi undersøger ud fra et forskningsperspektiv. Dette er også med til at udvikle specialets validitet i en positiv retning. Under interviewsituationen, gør vi brug af de udarbejdede interviewspørgsmål, som af hensyn til de unges forståelsesramme ikke indeholder fagbegreber. Spørgsmålene stilles direkte til informanterne, for at opnå en forståelse af de unge i en kontekst de også forstår (Harrits, Pedersen & Halkier, 2018, s. 153).

3.3 Udvalgelse og rekruttering af informanter

I følgende afsnit vil en beskrivelse af vores udvælgelsesproces samt en kort præsentation af vores informanter, være at finde. Ved sammensættelse af informanter til en fokusgruppe, skal man være opmærksom på, ikke at parre deltagere, der er for forskellige fra hinanden, og derved kontrastere, da parterne kan have svært ved at relatere til hinandens synspunkter, og svært ved at abstrahere fra eget. Konfliktniveauet kan i sådan en situation risikere at fremstå som en barriere, i forsøget på at danne forståelse for de unge, og derved ende som en ulempe i stedet for en fordel, som det oprindeligt er anskuet til at være. I modsætning anses det heller ikke for værende positivt, hvis de deltagende er for ens, da der risikeres en manglende interessant interaktion imellem dem. Det er derfor forskerens ansvar at sammensætte en velafbalanceret gruppe, der kan danne den ønskede sociale interaktion.

3.3.1 Gatekeeper

Vi har gjort brug af en *gatekeeper* til at skaffe os adgang til specialets målgruppen. En gatekeeper kan benyttes til at fremfinde de rette informanter, på baggrund af de kriterier, der er stillet til udvælgelsen af de deltagende, og samtidigt være indgangsvinkel til en målgruppe, man ellers selv

ville have svært ved at fremskaffe (Jensen, 2018, s. 180). I den forbindelse var vi opmærksomme på de modsætningsforhold, der kan være mellem gatekeeper og informanterne. I vores situation, har vi en hypotese om, at nogle af informanterne ikke tør afvise deltagelsen, på trods af forældrenes accept og samtykke – her vil en gatekeeper også være relevant, for at sikre informanter, der rent faktisk ønsker at være deltagende, og derved medhjælpende til et bedre interviewresultat. Vi har været i kontakt med en klasselærer for to 8. klasser, som syntes vores undersøgelse var meget spændende og relevant. På den skole, hvor han arbejder, var der ved at udvikle sig en lignende gentagelse af den meget omtalte Umbrella-sag, der udspillede sig tilbage i 2016/2017. Dog kunne han ikke sikre os, at vi fik informanter, der selv havde delt billeder uden samtykke, i og med at han har tavshedspligt. Men vi fik lov til at interviewe nogle af hans elever i den ene klasse, efter samtykke fra deres forældre. Ovenstående betyder således, at vi ikke selv kunne udvælge vores informanter i klassen, som gatekeeperen skaffede os adgang til. Vi har dog forsøgt at foretage en kvalitetssikring ved at fremstille kriterier for gatekeeperen i udvælgelsesfasen. Vi har selvfølgelig haft mulighed for at sikre os elever i udskoling, samt en blandet fordeling af køn. Derudover var et af kriterierne, at gruppen hellere måtte være homogen end heterogen, da vi gerne ville undgå at informanterne var alt for langt væk fra hinanden.

3.3.2 Informanterne

Informanterne har på forhånd et kendskab til hinanden i og med de går i klasse sammen. Det ser vi, som en fordel, da vi har en formodning om, at det er lettere at være deltagende, og måske har de en forestilling om, hvordan de reagerer på hinandens holdninger. Der er bedre forudsætninger for en indforståethed blandt de unge, omkring deres sociale miljø, og det skaber formentligt en tryghedsfølelse at være blandt kendte ansigter. Dog ser vi også en ulempe i, at der kan opstå en form for social kontrol af u hensigtsmæssige udtalelser, der kan påvirke de unges skolegang fremadrettet. Endvidere er vi også opmærksomme på, at der i gruppen kan være eksisterende magtrelationer, da de er fra samme sociale netværk (Harrits, Pedersen & Halkier, 2018, s. 164). Vi har således fået skabt følgende fokusgruppe:

Fokusgruppen: 10 personer – fire piger og seks drenge fra samme klasse. Alle deltagerne havde derfor kendskab til hinanden i forvejen. Alle informanter er mellem 14-15 år.

Da vi blot har været interesseret i de unges holdninger vedrørende billeddeling uden samtykke, ser vi ikke et behov for en yderligere præsentation af informanterne i forhold til deres sociale baggrund. Som vi tidligere beskrevet, var vi ikke bekendte med, hvorvidt vores informanter selv havde delt billeder uden samtykke. Men til de individuelle interviews fandt vi ud af, at der faktisk var to piger, som havde delt, og et par drenge, som havde haft indirekte tilknytning til grupper og netværk, som deler disse billeder. Afslutningsvis til fokusgruppeinterviewet spurgte vi, om de havde lyst til at deltage i individuelle interviews, hvor de kunne få mulighed for at uddybe deres svar. Vi har derfor udført fem individuelle interviews, med tre af pigerne og to af drengene fra fokusgruppeinterviewet.

3.4 Udførelse af interviews

3.4.1 Fokusgruppeinterview

Fokusgruppeinterviewet tog omkring 45 minutter og foregik over Microsoft Teams. Vi bad alle deltager om at tænde deres kamera, så vi kunne se hinanden. Dog var pigerne lidt tilbageholdne med dette, hvor to af pigerne ikke ville tænde deres. Vi indledte med en præsentation af os selv og formålet med projektet. Derudover var det også vigtigt for os at skabe en tryk og behagelig atmosfære. Vi gjorde det klart for dem, at det var valgfrit at svare på spørgsmålene, og at alt der blev sagt i dette forum var fortroligt. Da vores gruppe bestod af seks drenge og fire piger, var det hurtigt at fornemme, at det var drengene, der styrede snakken mest.

Som vi tidligere har beskrevet, har vi taget udgangspunkt i *tragtmodellen* i forhold til vores fokusgruppeinterview. Denne model kombinerer den stramme og den løse, hvor vi startede blødt ud, så vores informanter fik muligheden for en afslappende fremgang. Vores involvering og rolle, som moderatorer, var i starten lav, da vi gerne ville have de unge til at snakke åbent og bredt om emnet. Ulempen ved lav moderator-involvering er, hvis informanterne afviger helt fra det egentlige mål. Det kan det være svært efterfølgende at behandle data korrekt. Derfor er det vigtigt at få styret informanterne tilbage på problemstillingen igen (Harrits, Pedersen & Halkier, 2018, s. 167). Dette oplevede vi ikke under vores fokusgruppeinterview, men det var noget vi var opmærksomme på undervejs, for netop at kunne producere den fornødne data. Informanterne var meget åbne og ville gerne diskutere. Men efterhånden havde gruppen et større behov for vores involvering, for at holde snakken kørende. Der opstod også gruppedynamikker, hvorpå én blandt andet tilkendegav sin holdning til emnet, hvorefter resten af gruppen stort set var enige. Der var generelt stor enighed blandt

vores informanter, hvilket vi var lidt overrasket over, hvorfor vi fik en fornemmelse af, at én eller flere af drengene havde en påvirkning på de andre deltagere i gruppen.

Da vi på forhånd vidste, at der havde været en lille, men lignende Umbrella-sag på deres skole, spurgte vi ind til dette. Her viste det sig, at nogle af de drenge, som indirekte var involveret, ikke yderligere havde lyst til at snakke om det. Vi havde forberedt en øvelse, hvor de skulle rangliste fire forskellige former for billeder, der ville være værst at få delt på de sociale medier. De fire former var følgende: badetøj, undertøj, nøgenbillede af overkrop eller underkrop og billeder med meget intim kontakt. De skulle herefter i fællesskab blive enige, om hvilket billede, der ville være værst at få delt. De var forholdsvist hurtige til at rangliste billederne og formålet var, at vi kunne få en forståelse af, hvordan de danner holdninger i et gruppeperspektiv. Afslutningsvis gav vi gruppen, den tidligere nævnte mulighed, at deltage i et individuelt interview, hvis de enkelte skulle have lyst til at uddybe deres svar. De to mest dominerende drenge sagde hurtigt ja og resten var forholdsvist passive. Men vores gatekeeper spurgte dem efterfølgende enkeltvist, om de kunne have lyst, hvoraf der faktisk var tre piger, som meget gerne ville. Dette var klart at foretrække, da netop pigerne var forholdsvis passive under fokusgruppeinterviewet, hvilket måske hænger sammen med, at drengene var i overtal og derfor de mest dominerende.

3.4.2 Individuelle interviews

Der var fem ud 10 deltagere fra fokusgruppeinterviewet, som havde lyst til at uddybe nogle af deres svar i et individuelt interview. Interviewene varierede mellem 20-30 minutter og foregik også over Teams. Det var over to dage vi foretog disse interviews og med en dags mellemrum fra fokusgruppeinterviewet. Dette var et bevidst valg, for at de unge ikke skulle opfatte os, som 'fremmede' igen, hvis der gik for længe mellem interviewene. Det var derfor også tydeligt at fornemme, at der var en mere afslappet stemning. Dét, der var interessant, undervejs i fokusgruppeinterviewet, var at alle havde den generelle opfattelse af, at det var piger, som var mest udsatte i forhold til at få delt et billede uden samtykke. Derfor var det også vigtigt for os, at få pigernes holdninger frem og uddybet. Pigerne var meget mere åbne og snaksaglig til de individuelle interviews, hvilket var en stor fordel for at få deres perspektiver frem. Her var pigerne også mere villige til at tænde deres kamera, så vi kunne se hinanden. Dog var der ikke meget divergens i drengenes svar fra fokusgruppeinterviewet og til de individuelle interviews. Men vi havde mulighed

for at skabe mere plads til, at de kunne uddybe deres svar mere, hvor det kun var dem og os. Her fik vi således hurtigt en fornemmelse af, at de også var villige til at besvare vores spørgsmål mere uddybende. Dette var måske også fordi de nu havde en større tillid til os, efter at have snakket med os under fokusgruppeinterviewet . Vi fik derfor også uddybet nærmere, hvordan den tidligere nævnte sag, havde udfoldet sig. Det er vores klare fornemmelse, at alle deltagere, både til fokusgruppe- og individuelle interviews, har været pålidelige og åben omkring deres holdninger. Så ved at vi har valgt at kombinere de to metoder, er alle gennemførte interviews fyldestgørende og berigende, da pigerne, til de individuelle interviews, fik mulighed for at være mere aktive samt at drengene også gerne ville uddybe nærmere.

3.5 Databehandling

Følgende afsnit omhandler en kort beskrivelse af, hvordan vi har behandlet den indsamlede data. Her vil der fremgå en redegørelse af transskribering samt kodning af de gennemførte interviews.

Vi valgte, under vores interviews at optage disse, hvorefter vi transskriberede dem, for at sikre en korrekt citering af de udsagn vores informanter kom med. Vi har også transskriberet for at kunne analysere vores empiri. Eftersom det kan tage en del tid at transskribere, valgte vi at dele op. Én tog fokusgruppeinterviewet og den anden tog de resterende fem individuelle interviews. Man transskriberer for at kunne danne sig et overblik over selve indholdet samt muligheden for at arbejde med et tekstprodukt fremfor en lydfil (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 236). Selve transskriptionerne er den korrekte gengivelse af udsagnene, dog uden ”øh”, ”mm” mv. (Bilag 3-8). Dernæst valgte vi at kode vores transskriptioner. Man koder, for at finde relevante passager (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 261). Det er altså med til at danne et overblik over meget tekstmateriale, hvor man kategoriserer materialet og derved gør det mere systematisk. Vi valgte at kode interviewene ud fra orienterende begreber, som vores interviewguides er bygget op omkring (Bilag 1 og 2). Både begreberne og interviewspørgsmålene er behandlet ud fra teoretiske begreber. Derved har vi anvendt begrebsstyret kodning, hvor koderne er dannet på forhånd (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 263). Denne form for kodning er karakteriseret, som deduktiv, da man tager udgangspunkt i nogle i forvejen definerede begreber, som empirien bliver analyseret ud fra. Samtidigt har vi forholdt os åbne overfor nye perspektiver, hvilket er karakteriseret, som induktiv. Dette sammenspil er karakteriseret, som abduktiv tilgang, som vi tidligere har redegjort for.

3.6 Etiske overvejelser

Der er nogle helt generelle etiske retningslinjer i forbindelse med en interviewundersøgelse: informeret samtykke, fortrolighed, konsekvenser og forskerens rolle (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 113). Som det første er vigtigt altid at have samtykke fra undersøgelsens deltagere samt sørge for at de deltager frivilligt. Vi startede ud med at fortælle de unge, hvad undersøgelsens overordnede formål var, og hvad vi ville bruge deres udsagn til, samt hvilke mulige risici og fordele, der var ved at deltage. Vi oplyste dem derudover deres ret til at trække sig fra undersøgelsen til hver en tid, og om fortroligheden af dette, og at vi ikke ville videregive noget til skolen eller deres klasselærer. Forinden havde vi sørget for, at få forældrenes samtykke, til at de måtte deltage i interviewene, da de er under 18 år, samt efterfølgende samtykke fra de unge selv. Vi har desuden fået accept fra selve skolen til også at udføre interviews med nogle af deres elever (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 116).

For det andet, er det vigtigt at oplyse sine informanter om fortroligheden, om hvad man kan gøre med sin data og resultaterne af deres deltagelse (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 118). Hertil forsikrede vi alle deltagere, at de var anonyme og tydeliggjorde at vi anonymiserer dem, så intet ville kunne lede tilbage til dem, for at beskytte deres privatliv. Vi gjorde desuden opmærksom på, at optagelserne ville blive slettet efter transskriberingen, samt at ingen, på nær os selv, vejleder og censor, ser de originale udskrifter af denne.

Tredje etiske retningslinje omhandler, at man skal vurdere konsekvenserne af at deltage i en kvalitativ undersøgelse med både henblik på ulemper og fordele. Da det er et følsomt emne, vi bevægede os ud i, har vi hele tiden haft for øje, hvordan vi skulle håndtere dette. Hermed refleksioner, om hvis de fortæller os noget, de senere ville fortryde, eller hvis de bliver meget berørte, hvordan håndterer vi det så? (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 119). Vi var derfor meget opmærksomme på, ikke at forfølge spørgsmål, der berørte informanterne for meget og gjorde det klart, at det var okay at trække sig eller helt undlade at svare. Vi ville for alt i verden undgå at krænke de unges intimsfære og aftalte også med deres klasselærer forinden, at hvis en sådan situation opstod, så havde den enkelte elev mulighed for at snakke med ham, så vi ikke efterlod en eller flere i en ubehagelig situation.

Sidste og fjerde retningslinje er, at man som forsker spiller en afgørende rolle for undersøgelsens kvalitet. Det er meget vigtigt, at man er opmærksom på rollen, som forsker, som i forbindelse med interview øges, da interviewerens rolle er et vigtigt værktøj til produktionen af den viden. Balancegangen

kan være svær, da vi både skal fremtræde, som professionelle, da interviewene er vores empiriske materiale, men på den anden side er det en fordel, at få skabt en god relation og møde sine informanter i øjenhøjde (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 120). Hertil har vi haft overvejelser om, hvordan vi fremstod under interviewene. Vi forsøgte at finde en god balance mellem professionalisme og det venskabelige, så der hverken blev for meget af det ene eller det andet. Vi understregede, at det var de unge, som var eksperterne og vi blot var der for at lære, som også skulle skabe en tryk afslappende atmosfære, men samtidigt foregik det under professionelle rammer.

3.7 Forskningskriterier

3.7.1 Validitet

Validitet refererer til sandheden, styrken af udsagn og om rigtigheden. Altså hvorvidt den metode, man vælger egentlig stemmer overens med det man har til formål at undersøge, samt argumentation herfor. Validitet fokuserer på gyldigheden af undersøgelsen, hvorvidt undersøgelsen problemformulering, empiri, teori og analyse stemmer overens (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 318). Den abduktive tilgang har givet os mulighed for løbende at tilpasse vores metoder og teorier. Ved at gøre brug af den kvalitative metode, herunder interviews, har vi haft mulighed for at stille uddybende spørgsmål til vores informanter. Derved har vi fået en dybere indsigt i de unges holdninger omkring billeddeling uden samtykke (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 30). Derfor kan vi argumentere for, at den besvarer vores problemformulering og derved øger undersøgelsens validitet. Idet vi har til formål at undersøge unges holdninger til billeddeling uden samtykke på nettet, anses den kvalitative metode, som den bedst egnede metode. Herunder ønsker vi at undersøge, hvordan de unge danner deres holdninger i samspil med andre unge. De unges udtalelser ser vi som pålidelige, da de optræder anonymt og derfor ikke har incitament til at fordreje noget. Dog så vi under fokusgruppeinterviewet at gruppedynamikken havde indvirkning på informanternes udtalelser og skabte passivitet fra pigerne. Den manglende deltagelse fra pigerne, og drengenes indvirkning på de andre informanternes udtalelser, gjorde de individuelle interviews relevante, og efter vores vurdering, nødvendige.

Generaliserbarheden refererer ofte til, hvorvidt undersøgelsen kan generaliseres til andre kontekster, for en større population. Analytisk generaliserbarhed er ifølge Kvale & Brinkmann (2015), en velovervejede bedømmelse af, hvordan resultaterne kan være vejledende for andre. Ved at beskrive den specifikke undersøgelsesproces, og med den understøttende dokumentation, kan vi argumentere

for vores resultater og derved kan de være vejledende for, hvad der kan opstå i en situation (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 334). Der er mange variabler med få enheder ved fokusgrupper og individuelle interviews, derfor vil det være svært at generalisere ud fra den lille population og derved gøre undersøgelsen ekstern valid (Harrits, Pedersen & Halkier, 2018, s. 147). Ud fra Halkiers beskrivelse, kan man bruge sine resultater til at generalisere analytisk i stedet for statistisk i forhold til fokusgrupper:

”Det betyder, at man kan generalisere fra fundne mønstre i sociokulturelle relationer i datamaterialet til idealtyper for disse relationer. Disse idealtyper fungerer som en slags kondensering af et kompleks af viden om typiske sociokulturelle relationer på området for fokusgrupperne Det være sig relationer for betydninger, relationer for betydningsdannelser og relationer for normer – eller hvad projektet nu koncentrerer sin vidensproduktion om” (Halkier, 2015, s. 113).

Herved kan undersøgelsens resultater blive vejledende for, hvad der kan ske i lignende situationer. Denne form analyse afhænger af indholdsrigge kontekstuelle beskrivelser og består af forskerens argumentation for, at resultaterne kan overføres. Det kræver derfor tydelige antagelser, detaljer og beskrivelses præcision (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 334). Derfor har vi beskrevet vores interviewproces så detaljeret, som muligt, så det fremgår tydeligt, hvorledes vi har gjort, som herefter kan afprøves af andre i lignende situationer.

3.7.2 Gennemsigtighed

Gennemsigtighed, i kvalitativ forskning, er et afgørende kvalitetskriterium. Det skal være så gennemsigtigt, som overhovedet muligt, så læseren eller andre kan vurdere projektets resultater. Der er forskellige holdninger til dette, hvor nogle direkte mener at det er absurd at kræve gentagelighed i et kvalitativt forskningsprojekt, da interviews med samme informanter aldrig kan gentage de nøjagtige udtalelser fra tidligere interviews. Det kan derfor ikke påvise samme resultater, hvis en anden forsker gjorde præcist det samme. Nogle mener derfor, at det ikke er et direkte mål at opnå gentagelighed, som i kvantitativ forskning (Brinkmann & Tanggaard, 2020, s. 660). Målet med gennemsigtighed i kvalitativ forskning er, at metoden og selve processen beskrives så fyldestgørende, som muligt, da det ellers kan være svært for læseren og andre at gennemskue, hvordan undersøgelsen

skal anskues. Hele vejen igennem specialet har vi beskrevet processen og vores metodologiske refleksioner. Vores perspektiv er blevet specificeret, altså hvad formålet er med vores undersøgelse, og hvilke overvejelser vi har gjort os i den forbindelse. Vi har beskrevet, hvordan vi fik adgang til vores informanter, udførelsen af begge former for interviews samt tilhørende interviewguides. Senere i analysen forekommer der også udsagn fra vores informanter, så læseren har muligheden for at vurdere sammenhængen mellem vores data og forståelsen af dette. På baggrund af ovenstående sikrer vi en gennemsigtighed af vores projekt (Brinkmann & Tanggaard, 2020, s. 663).

Kapital 4 : Teoretisk ramme

I følgende kapitel præsenteres de teoretiske perspektiver, vi har anvendt til at afdække vores empiriske fund. Først introducerer vi Ronald Akers sociale læringsteori, hvor der også drages paralleller til neutraliseringsteknikker samt relevansen i forhold til vores undersøgelse. Herefter gennemgår vi nærmere selve Gresham M. Sykes og David Matzas neutraliseringsteknikker, hvor der ligeledes redegøres for relevansen. Afsluttende beskrives sammenspillet mellem teorierne.

4.1 Social læringsteori

For at forstå, hvordan afvigende adfærd indlæres i interaktion med andre mennesker, har vi taget udgangspunkt i Akers (1985) sociale læringsteori. Hans teori er udviklet på baggrund af Sutherlands teori, om differentiel association. Sutherland hævder, at kriminel adfærd er tillært gennem interaktion med andre, men den specificerer ikke, hvilke mekanismer, der er tale om. Hvorimod Akers teori trækker på adfærd og social læringsteori fra psykologien, for mere præcist at beskrive, hvordan kriminalitet læres. Derfor er Akers sociale læringsteori mere dækkende end Sutherlands. Denne videreudvikling af Akers teori, hviler på fire grundlæggende hovedkoncepter: *differential association*, *definitions*, *differential reinforcement* og *imitations* (Akers, 2018, s. 79).

Det første hovedkoncept er *differential association*, der henviser til den proces, hvor individer udsættes for normative definitioner. Normerne kan, i denne proces, dermed være legale eller illegale. *Differential association* har både adfærdsmæssige, interaktionelle og normative dimensioner. Den interaktionelle dimension, er den direkte tilknytning for interaktion med andre, der engagerer sig i en bestemt form for adfærd. Den normative dimension er de forskellige mønstre af normer og værdier,

som et individ udsættes for gennem denne tilknytning. I dette speciale anses det første hovedkoncept *differential association*, for værende relevant, fordi de unge opholder sig i et bestemt miljø, som er den digitale verden (de sociale medier). Derudover kan det være med til at forklare, hvorfor de unges holdninger til ulovlig billeddeling bliver påvirket af det miljø de opholder sig i (Akers, 2018, s. 81).

Det andet hovedkoncept er *definitions*, der handler om individets egne holdninger, normer eller rationaler. Når individet tilknytter sig til en given adfærd, som for eksempel ulovlig billeddeling, er det disse faktorer, der definerer om denne adfærd er rigtig eller forkert. Hvis man, som individ, anser en given adfærd for negativ, vil der være mindre sandsynlighed for, at individet selv udviser denne adfærd. Omvendt kan man, ifølge Akers, blive udsat for *definitions*, der ser positivt på en given kriminel adfærd. Det er altså en tillært adfærd, man som individ, selv påtager sig, enten bevidst eller ubevidst, og afhængigt af, hvor eller hvem disse normer eller holdninger kommer fra. Der er både generelle og specifikke definitioner, hvor de generelle ofte henviser til religiøse, moralske og konventionelle værdier og normer, der generelt ses i samfundet. De specifikke definitioner henviser til bestemte handlinger individet foretager sig. I denne sammenhæng er det nærliggende at inddrage Sykes og Matzas neutraliseringsteknikker, da disse sammenknyttes med Akers teori. Definitioner af neutralisering 'accepterer' afvigende adfærd ved at retfærdiggøre eller undskylde den. Sykes og Matzas teori om neutraliseringsteknikker, vil blive præsenteret og uddybet i et senere afsnit. I specialet kan dette bruges til at prøve at forstå, hvorfor de unge normaliserer ulovlig billeddeling på de sociale medier, på trods af at de er klar over, at det er en kriminel lovovertrædelse (Akers, 2018, s. 82).

Differential reinforcement er det tredje hovedkoncept, der refererer til, hvorvidt det enkelte individ forventer at få en belønning eller straf for de handlinger, de begår. Hvorvidt det enkelte individ vil afstå eller begå en kriminel handling, er afhængig af det enkelte individets fortid, nutid og fremtidige belønninger eller straf. Sandsynligheden for, at en handling begås eller gentages, bliver forstærket via belønninger eller reaktioner på dette, såsom status eller anerkendelse. I dette speciale kan det tredje hovedkoncept anses for at være relevant, idet at de unge kan være med til at skabe positive holdninger, der er med til at retfærdiggøre ulovlig billeddeling på de sociale medier (Akers, 2018, s. 83).

Det fjerde og sidste hovedkoncept er *imitations*, der beskriver det engagement, det enkelte individ lægger i en adfærd efter observation af lignede opførsel hos andre. Observationen kan både ske i nærmiljøet og kan observeres gennem medierne. Hvorvidt, om det enkelte individ vil prøve på at

imitere andres adfærd, påvirkes af det observerede individs karakteristik og de konsekvenser det medfører. Det fjerde hovedkoncept kan bidrage til specialet med at få en forståelse af, om de unges normalisering af ulovlig billeddeling på de sociale medier, sker som en konsekvens af det de unge ser og hører om andre, der sender intime billeder af uden samtykke på de sociale medier (Akers, 2018, s. 83).

4.1.2 Relevans

Vi vil bruge denne teoretiske ramme, til at få en bredere forståelse af de unges kultur og herved få en forståelse for, hvad der påvirker dem i forhold til billeddeling uden samtykke. Det giver således en forståelse af, hvordan fænomenet kan blive normaliseret. Social læringsteoris forklaring om afvigende adfærd er blevet stærkt understøttet af mange års forskning. Der har gennem årene været kritik af teorien, om blandt andet, at den ikke tager højde for, at man kan have en afvigende adfærd, allerede før man søger andre jævnaldrene med samme adfærd. Men på trods af det, har man konsekvent fundet, at teorien er empirisk støttet, som en forklaring på individuelle forskelle i afvigende adfærd. Man fandt blandt andet, at de fire variabler, i teorien, er stærkt knyttet til de forskellige former for afvigende adfærd (Akers, 2018, s. 90). Dette teoretiske perspektiv, anvendes hovedsageligt i analyseafsnittet omhandlende, hvordan de unge lærer at danne normer og værdier ud fra sociale relationer. Teorien er derfor relevant til at analysere, hvordan de unges normer og værdier opstår ud fra de fire forskellige koncepter. Hvis, de unge i undersøgelsen, interagerer med andre, der deler intime billeder uden samtykke, udsættes de for normer og værdier, som ser positivt på dette og derved imiterer denne adfærd. De ser det måske som normen i de sociale grupper, de færdes i. Hvorvidt de unge indgår eller afstår, fra en afvigende adfærd afhænger af, om de belønnes eller straffes. Dette kan blive forstærket via udfaldet af eksempelvis belønningen. Dette kan være sociale belønninger, hvor man ikke nødvendigvis belønnes med en fysisk håndgribelig ting, men med anerkendelse og respekt fra venner. Derudover ses *definitions* også, som relevant, i forhold til at forklare, hvordan de unge retfærdiggøre at dele intime billeder uden samtykke. Dette er meget lig med neutraliseringsteknikker, som anvendes til at retfærdiggøre en afvigende adfærd (Akers, 2018, s. 82-84).

4.2 Neutraliseringsteknikker

Neutraliseringsteknikker er udarbejdet af Sykes og Matza (1957). Disse teknikker er relevante at inddrage, i dette speciale, da man herved kan skabe en forståelse af, hvilke neutraliseringsteknikker de unge gør brug af, i diskussionen om ulovlig billeddeling på de sociale medier. Sykes og Matza er af samme overbevisning som blandt andet Sutherland og Akers, om at afvigende adfærd er tillært. Dermed mener de, at retfærdiggørelse af en afvigende handling også er tillært. Meget forskning antyder, at lovovertrædere ofte retfærdiggør deres afvigelse ved hjælp af neutralisering, rationalisering og undskyldninger. Dette er identificeret i forskning fra blandt andet Maruana og Copes (2005), Scully og Marolla (1984) og Benson (1985). Teorien anses at være en forlængelse af Sutherlands teori, om *differential associations*. Ifølge Sykes og Matza står det klart, at kriminel adfærd læres gennem social interaktion, fordi de har en overvægt af definitioner, der er positive over for kriminalitet, som der også nævnes i Sutherlands teori (Sykes og Matza, 2018, s. 161). Men Sutherland er dog stort set tavs om indholdet af disse definitioner. Neutraliseringsteknikker er med til at give indsigt i, hvordan kriminalitet kan defineres som legitimt (Sykes og Matza, 2014, 164). Dette er på trods af, de er bevidste og tilslutter sig af samfundets konventionelle normer. Ifølge Sykes og Matza anvender individer neutraliseringsteknikker til at neutralisere samfundets normer (Sykes og Matza, 2018, s. 168). Der findes fem typer af neutraliseringsteknikker, *benægtelse af ansvar*, *benægtelse af skade*, *benægtelse af offeret*, *fordømmelse af fordømte* og *appel til højere loyalitet* (Sykes & Matza, 2018).

Den første er *benægtelse af ansvar*, der omhandler at kriminelle individer neutraliserer deres afvigende handlinger, ved at prøve at frasige sig ansvaret. Et eksempel på dette, i vores speciale, kunne være, at man frasagde sig ansvaret, for at have delt et ulovligt billede på de sociale medier, ved at kalde det for et uheld eller man ikke kunne kende konsekvensen af det sendte billede (Sykes og Matza, 2018, s. 165).

Den anden neutraliseringsteknik er, *benægtelse af skade*, her vil den kriminelle prøve på at neutralisere den dårlige følelse af samvittighed, ved at afvise at ens handling har forårsaget overlast. Et eksempel på dette kunne være, at individet prøver på at neutralisere dette, ved at påpege at ulovlig billeddeling på de sociale medier, ikke har medført skade af de personer, som man har delt billede af og dermed vil dette ikke stoppe individet i at udføre handlingen igen (Sykes og Matza, 2018, s. 166).

Benægtelse af offeret er den tredje neutraliseringsteknik, selvom den skyldige i denne situation påtager sig ansvaret for hans/hendes afvigende handlinger, og samtidigt er villig til at indrømme sin afvigende handling, så vil det kriminelle individ ikke indrømme, at skaden på offeret var forkert (Sykes & Matza, 2018, s. 166).

Fordømmelse af fordømte er den fjerde neutraliseringsteknik, hvor der her refereres til at det kriminelle individ bruger neutraliseringsteknik ved flytte fokus og skyld fra lovovertrædelsen til dem der håndhæver samfundets normer og regler (Sykes og Matza, 2018, s. 167).

Den femte og sidste neutraliseringsteknik er *appel til højere loyalitet*, her bliver der refereret til at det kriminelle individ overtræder samfundets normer og regler, til fordel for en mindre social gruppe, som den kriminelle har en tilknytning til (Sykes & Matza, 2014). Et eksempel på dette kunne være at de unge overtræder visse normer og regler i samfundet til fordel for at efterleve vennegruppen, der sender billeder uden samtykke, på de sociale medier mellem hinanden i deres egne sociale grupper. Ifølge Sykes og Matza kan dette være med til at give anledninger til dilemmaer og rollekonflikter (Sykes & Matza, 2018, s. 167).

Der er udover disse fem oprindelige neutraliseringsteknikker, fra Sykes og Matza, sidenhen blevet identificeret yderligere teknikker fra andre forskere. Disse er på baggrund af deres undersøgelser, hvor blandt andet Coleman (1998), opdagede at man forsvarede sine handlinger af nødvendighed ”jeg havde intet andet valg”, påstanden om udsættelse ”jeg tænkte bare ikke over det”, påstanden om normaliteten ”alle andre gør det” og påstand om berettigelse ”nogen skyldte mig det” (Cromwell & Thurman, 2003, s. 546-547).

4.2.1 Relevans

På trods af, at ikke alle vores informanter direkte har været involveret i billeddeling uden samtykke, anser vi stadig teorien, som relevant til at forstå, hvordan de unges holdninger er i forhold til billeddeling uden samtykke. Det er en måde til at forstå, hvilke neutraliseringsteknikker, de unge bruger, i diskussionen om billeddeling uden samtykke. Retfærdiggørelse opfattes, som en måde at beskytte sig selv mod skyld og skam og derfor neutralisere den afvigende handling. De begrundelser, man forsøger at retfærdiggøre sine handlinger med, kan opstå ubevidst. De anses som gyldige af lovovertræderen, men ikke af samfundet, som helhed (Sykes & Matza, 2018). Da billeddeling uden

samtykke er ulovligt, er det derfor relevant at se, hvorledes de unge gør brug af disse begrundelser, da det fortsat er et felt, der er vigtigt at få belyst. Da neutraliseringsteknikkerne oprindeligt er udtænkt, som forklaring på, hvorfor nogle kan retfærdiggøre deres afvigende handlinger, har vi valgt at inddrage nyere identificeret teknikker. Selvom de unge måske ved det er forkert, tilpasser de sig måske en kultur, hvor dette er normen, og hvor det kan være nødvendigt at retfærdiggøre, over for sig selv, at billeddeling uden samtykke er i orden. Derfor bliver neutraliseringsteknikkerne betydningsfulde for de unge, i mødet med billeddeling uden samtykke, hvorfor den er væsentlig for belysningen af vores empiri.

4.3 Teoretisk samspil

I følgende afsnit redegør vi for, hvordan de to ovenstående teorier supplerer hinanden. Mennesker spejler sig generelt i andre, og det samme gør unge i deres kammerater, som er i tråd med social læring. Herved argumenteres der for at unge lærer ved at imitere andre. Denne form for imitation kan foregå mange steder og blandt andet på de sociale medier. Tidens ungdom er vokset op i en digital tidsalder, der gør det muligt at kommunikere uafhængigt af tid og sted. Derved har unge rig mulighed for at spejle sig i andre gennem de sociale medier. Billeddeling uden samtykke er ofte noget, der foregår online. Så ved at indgå i relationer, der deler billeder uden samtykke, udsættes den unge altså for normer der accepterer denne adfærd. Hvorvidt det kan betale sig at engagere sig i denne adfærd, hænger sammen med social læringsteori, hvor den forventede og faktiske straf eller belønning, kan forstærkes. Ved at tage del i denne adfærd, enten direkte eller indirekte, kan de unge gøre brug af neutraliseringsteknikker til at retfærdiggøre deres handlinger for at beskytte sig mod selvbebrejdelser. Dette kan gøres ved at man bebrejder andre, for at være en del af et netværk, hvor man deler intime billeder uden samtykke. Teoriernes supplerer består i, at nogle af elementerne går på tværs af hinanden. Dette ses specielt ved definitions-begrebet fra Akers sociale læringsteori, hvor han drager paralleller til neutraliseringsteknikkerne. Social læringsteori har altså fokus på, hvordan individet har tillært sig en afvigende adfærd i en social kontekst, hvor neutraliseringsteknikker retter sig mod individets indre retfærdiggørelse af afvigende handlinger. Derved giver teorierne en forståelse af ydre såvel som indre omstændigheder, der har betydning for, hvordan de unge retfærdiggør billeddeling uden samtykke på nettet.

Kapitel 5 : Analyse

I følgende afsnit analyserer vi vores empiri med henblik på at besvare vores problemformulering: *Hvordan retfærdiggøre unge billeddeling uden samtykke?*

Vores analyse er inddelt i to temaer med dertilhørende opsummeringer. Begge dele har fokus på, hvordan informanternes holdninger er til billeddeling uden samtykke, hvor del to koncentrerer sig om, hvordan disse bliver dannet, gennem social læring. De to temaer er: *en tillært adfærd* og *når unge neutraliserer*. Dette ud fra vores begrebsstyret kodning, som beskrevet tidligere jævnfør databehandlingsafsnittet.

5.1 En tillært adfærd

I denne del af analysen vil vi i specialet fokusere på unges holdninger til billeddeling uden samtykke på de sociale medier. For at forstå, hvordan afvigende adfærd indlæres i interaktionen med andre, vil vi tage udgangspunkt i Akers sociale læringsteori. Vi vil i denne forbindelse fokusere på teoriens alle fire begreber, som er *differential association*, *definitioner*, *differential reinforcement* og *imitations* (Akers, 2018). Dette er på baggrund af, at begreberne har fokus på, hvordan normer og værdier kan indlæres ud fra sociale relationer og dermed være med til at påvirke individets holdninger, samt være med til at påvirke, hvordan de agerer (Akers, 2018). Teorien tages i brug for at anskueliggøre de sociale mekanismer, som kan være i spil, når det kommer til unges holdninger til billeddeling uden samtykke på de sociale medier (Akers, 2018).

5.1.1 Differential association

Akers første begreb *differential association* handler om de nære relationer den unge har omkring sig og derudover dækker det over den proces, hvor individet bliver udsat for normative definitioner. *Differential association* har både adfærdsmæssige interaktionelle og normative dimensioner. Den adfærdsmæssige interaktionelle dimension, er den direkte tilknytning for interaktion med andre, der engagerer sig i en bestemt form for adfærd. Den normative dimension er de forskellige mønstre af normer og værdier, som et individ udsættes for gennem denne tilknytning. Normerne kan, i denne proces, være legale eller illegale (Akers, 2018). I specialets kvalitative datamateriale kan der i flere forskellige sammenhænge ses, hvad betydning af de nære relationer kan have for det enkelte individ,

samt den proces, hvor individet udsættes både for adfærdsmæssige interaktionelle og normative dimensioner.

“Nogen jeg kender, har en gruppe hvor hvis de får nogle billeder af nogle piger så ligger de billederne derind for at vise hvad de har fået det” (Bilag 8, s. 6).

&

“Jeg tror der nok er mange drenge som er sådan i stemning for det og så gør de det uden de sådan har tænkt over konsekvenserne. Jeg ved i hvert fald at der var tre af mine venner der ikke vidste hvad konsekvenserne var for det” (Bilag 8, s. 4).

&

“Jeg er også enig i det der bliver sagt at det kan være en måde at vise status og magt. Men jeg tror hellere ikke drengene der sender disse billeder, tænker på indflydelsen der har på pigerne der igennem dette. Men bliver bare hypet op af drengene til at sende billederne videre til en uden at tænke over konsekvenserne” (Bilag 8, s. 5).

Ud fra ovenstående citater fra vores informanter indikerer *differential association* at have en stor effekt på de unge, til at ændre deres holdninger og værdier i forhold til billeddeling uden samtykke på de sociale medier. På trods af, at ikke alle vores informanter ikke direkte er involveret i billeddeling uden samtykke, anser vi stadig teorien som relevant til at forstå de sociale mekanismer der opstår med deres sociale relationer (Akers, 2018). Der er flere i deres omgangskredse, som er involveret i sager om billeddeling uden samtykke. Her kan der være tale om den interaktionelle dimension, og den normative dimension, der vil blive påvirket, som Akers beskriver i sin teori (Akers, 2018). Ifølge forskere er det mere end almindeligt, at man blandt drenge videresender pigernes intime billeder til hinanden. Hvor derimod, at pigerne opfatter de intime billeder som noget meget privat. De fandt derudover at pigerne tildeles ansvar for deling af deres billeder uden samtykke, ved frivilligt at sende dem i første omgang (Walker & Sleath, 2017).

Da vi, i vores kvalitative datamateriale, spurgte ind til vores informanter, hvorvidt der er opstået en kultur blandt unge, hvori det er acceptabelt at dele billeder uden samtykke, nikkede flere af vores informanter ja til denne problemstilling. Yderligere genkender Projekt *DELT* også til problemstilling. Projekt *DELT* har udarbejdet en bog, der giver et indblik i personlige beretninger fra unge omkring billeddeling uden samtykke på de sociale medier (Mølgaard, 2019).

“Det vil jeg faktisk sige ja til. Der kan være status og magt for nogle unge at dele billeder af andre” (Bilag 8, s. 6).

&

“(...) jeg kunne godt forestille mig at det var nogle der føle sig presset til at sende det videre til deres venner. Men vil kun blive set negativt på måske hvis man ikke gjorde det kunne jeg forestille mig. Jeg vil nok os sige at det vil os være en måde at blære sig på og vise status blandt deres venner” (Bilag 8, s. 9).

&

“Det var en af de sene aftener i fritidsklubben, husker Nicklas. Han var selv 13, og vennerne, han sad sammen med, var lidt ældre. Det var en af dem, der fandt mappen frem på sin telefon. Den var fyldt med billeder af nøgne piger fra hele landet. Det var en helt ny verden, der åbnede sig for mig. Jeg havde aldrig set noget lignede fortæller Nicklas. Han grinede af indholdet sammen med de andre, husker han. Nu får du den, sagde en og sendte den Dropboxlinket til Nicklas i en besked” (Mølgaard, 2019, s.95).

De ovenstående citater fra vores informanter samt interviewpersonen, Nicklas, fra Projekt *DELT* bevidner om, at der er opstået en kultur blandt unge, hvor det er acceptabelt at dele billeder uden samtykke. Det kan hænge sammen med at man opnår status og magt i forbindelse med billeddeling. Ifølge Akers teori er det afhængigt af, hvor meget det enkelte individ bliver eksponeret for, da det er igennem disse observationer, at den enkelte unge vil opdage positive eller negative konsekvenser i forbindelse med den adfærd (Akers, 2018). Der er det en generel tendens, at drengene der besidder disse billeder, bliver belønnet og hyldet gennem respekt og status, ved at være i besiddelse af intime billeder fra forskellige piger (Walker & Sleath, 2017). Derudover er det tegn på drengens maskulinitet ved at være i besiddelse af disse billeder, der opfattes som symbolsk kapital (Bindesbøl, Pedersen & Tjørnhøj-Thomsen, 2019). Ud fra de ovenstående citater antages det at de unge i dag møder positive holdninger til billeddeling uden samtykke på de sociale medier, da det er med til at give status og magt blandt deres omgangskreds. De unge observerer ikke nogen negative konsekvenser ved at videre dele disse typer af billeder til hinanden. I dette tilfælde, tyder det således på, at når de unge observerer og interagerer med deres relationer vedrørende billeddeling uden samtykke, så vil disse observationer lede til, at de unge senere hen i fremtiden, vil være mere tilbøjelige til at dele billeder uden samtykke med andre (Akers, 2018). Her er det ligeledes vigtigt at pointere, at det kan have den

modsatte effekt, hvis de unge ikke bliver eksponeret for positive holdninger til billede og video deling uden samtykke (Akers, 2018). I forlængelse med det ovenstående, fortæller en af vores informanter, samt en interviewperson fra Projekt *DELT*:

” (...) Jeg synes jo også det er meget dårlig stil jeg kan ikke helt forstå at man kan være så bitter på en for eksempel ekskæreste. Derudover synes jeg har hørt om overraskende mange sager hvor det ligesom er sket. Jeg har for eksempel oplevet at nogle af mine veninder er blevet udsat for billeddeling uden samtykke og det har været meget skadeligt for hende. Hun har været rigtig påvirket af det (Bilag 8, s. 2).

&

“Jeg forstår ikke, at man kan hade et andet menneske så meget, at man vil udsatte hende for det, jeg blev udsat for” (Mølgaard, 2019, s. 74).

Ovenstående citater fra vores informant, samt interviewpersonen, Naja, fra Projekt *DELT*, beskriver hvorledes de ikke er blevet eksponeret for positive holdninger til billeddeling uden samtykke. Herimod fortæller det ovenstående citat, at vores informant er blevet eksponeret for negative holdninger omkring fænomenet. De negative holdninger er blevet observeret på baggrund af hendes veninde og de mange sager, hvor personer er blevet udsat for en digital sexkrænkelse. Ifølge forskning er det en generel tendens, hvordan piger og drenge opfatter og oplever billeddeling uden samtykke forskelligt. Pigerne oplever i højere grad end drengene at blive udkammet og kontrolleret, som et resultat af deres frigørende seksualitet. Derimod bliver drenge belønnet og hyldet gennem respekt og status ved at være i besiddelse af intime billeder fra forskellige piger (Walker & Sleath, 2017).

5.1.2 Definitions

Akers andet begreb *definitions* beskriver individets egne holdninger og normer, når individet tilknytter sig til en given adfærd, som for eksempel ulovlig billeddeling på de sociale medier. Det er unges egne holdninger og normer som er med til at definere om denne adfærd er rigtig eller forkert (Akers, 2018). Hvis man, som individ, anser en given adfærd for negativ, vil der være mindre sandsynlighed for, at individet selv udviser denne adfærd. Omvendt kan man, ifølge Akers, blive udsat for *definitions*, der ser positivt på en given kriminell adfærd. Det er altså en tillært adfærd, man

som individ, selv påtager sig, enten bevidst eller ubevidst, og afhængigt af, hvor eller hvem disse normer eller holdninger kommer fra. I denne sammenhæng er det nærliggende at inddrage Sykes og Matzas neutraliseringsteknikker, da disse knyttes sammen med Akers teori. Definitioner af neutralisering 'accepterer' afvigende adfærd ved at retfærdiggøre eller undskylde den (Akers, 2018). I specialets kvalitative datamateriale, samt i Projekt *DELT*'s personlige beretninger kan der, i flere forskellige sammenhænge, antages at de unge er i risiko for at blive udsat for *definitions*, der ser positivt på billeddeling uden samtykke på de sociale medier. I forlængelse med det, fortæller en af vores informanter, samt en interviewperson fra Projekt *DELT*, at:

“Jeg tror der nok er mange drenge som er sådan i stemning for det og så gør de det uden de sådan har tænkt over konsekvenserne. Jeg ved i hvert fald at der var tre af mine venner der ikke vidste hvad konsekvenserne var for det” (Bilag 8, s. 4).

&

“Jeg har ikke tænkt over, hvordan pigerne ville have det med det, hvis de vidste, at jeg delte billederne af dem videre. De ved jo ikke engang, at de er blevet delt. De har da sikkert også selv delt det, når jeg har sendt et billede af min pik til dem” (Mølgaard, 2019, s. 119).

&

“Hvis jeg fik et billede fra en pige idag, ville jeg stadig dele det med mine venner. Også selv om det jeg ved, det er totalt idiotisk. Men for mig er det ligegyldigt at sende det videre, når det bare er en fremmed pige, jeg har mødt på nettet. Hvis hun var en fra min klasse, ville jeg nok kun vise billedet til min allerbedste kammerat” (Mølgaard, 2019, s. 120).

De ovenstående citater fra vores informant, samt interviewpersonen fra Projekt *DELT*, Mike, bevidner, at de ikke har observeret nogen negative konsekvenser ved billeddeling uden samtykke. Derfor giver det dem ikke anledning til at stoppe den adfærd, da det er bundet med positive *definitions*, såsom anerkendelse, status og magt iblandt dem. Ifølge et studie, der har undersøgt, hvad der får unge til at dele disse billeder, har de fundet frem til at det kan være udløst af *spænding*. Seksualitet og nøgenhed er ofte noget nyt og kan opleves som skræmmende af nogle unge. Unge, der modtager seksuelle billeder bliver ofte imponeret, hvis de selv mangler seksuel erfaring. Derfor vil nogle unge dele denne form for spænding med andre. I disse tilfælde er målet ikke at såre personen, der er på billedet. Men i mødet med seksualitet kan der være behov for at aflaste denne spænding (Naezar & Oosterhout, 2020; Lipman & Campbell, 2014). For interviewpersonen fra Projekt *DELT*,

Mike, har han allerede selv dannet sin egen definition, hvor billeddeling uden samtykke, ikke nødvendigvis er forbundet med noget negativt. Hvilket kan lede til, at han sandsynligvis ikke stopper med at viderelede billederne, før han bliver opdaget og selv observerer nogle negative konsekvenser af det. Derfor kan det antages at Mikes adfærd på nettet og i hans nære relationer er i risiko for at blive eksponeret for positive holdninger til billeddeling uden samtykke. I forlængelse af dette fortæller Mike:

“De billeder, jeg har fået fra piger, har jeg vist til mine kammerater. Selvfølgelig. Hvis det er en lækker pige, er responsen superfed. Hvordan er du sluppet afsted med det!?, siger de” (Mølgaard, 2019, s. 118).

“Jeg har også vist og sendt billeder videre, jeg har fundet på nettet. Men det giver ikke samme anerkendelse fra vennerne som et billede, man har fået af en, man selv har skrevet med. De billeder er jo sendt til en personligt, og det giver dig en vis rang i vennekredsen, hvis de kommer de kommer fra en lækker pige” (Mølgaard, 2019, s. 118 - 119).

Ifølge Akers vil personer, der ser positivt på en given kriminel adfærd, have større sandsynlighed for, at individet selv udviser denne adfærd. Det kan antages ud fra Mikes egne citater, at han nu selv udviser denne adfærd. Det er værd at bemærke, fra Mike, at responsen fra vennerne, er det der giver ham en form for anerkendelse og rang i hans vennekreds. Dette er kun muligt at opnå, hvis det er en pige han selv har skrevet med på de sociale medier, og ikke bare et billede, han har fundet på nettet. Det tyder således på, at for at vedligeholde hans status og rang blandt hans venner, er han nødt til at skrive med pigerne på de sociale medier, for at de så sender ham et billede, han ønsker at få, for at vise til det hans omgangskreds og derved opnå anerkendelse og status fra hans venner. Dette kan hænge sammen med den tendens, hvor drengene, der besidder disse billeder bliver belønnet og hyldet gennem respekt og status ved at være i besiddelse af intime billeder fra forskellige piger (Walker & Sleath, 2017). Yderligere er det vigtigt at inddrage Sykes og Matzas neutraliseringsteknikker, da disse knyttes sammen med Akers andet begreb. Definitioner af neutralisering 'accepterer' afvigende adfærd ved at retfærdiggøre eller undskylde den (Akers, 2018). I forlængelse med det ovenstående fortæller Mike:

“Jeg har aldrig tænkt over, om pigerne, jeg kigger på, havde lyst til at være på billederne. Jeg tænkte kun på, at det var frækt at se på” (Mølgaard, 2019, s. 117).

&

“De billeder er jo sendt til en personligt, og det giver en vis rang i vennekredsen, hvis de kommer fra en lækker pige. Hvordan har du sluppet afsted med det!? Siger de” (Mølgaard, 2019, s. 118).

De ovenstående to citater fra Mike bevidner om, at han bruger Sykes og Matzas neutraliseringsteknikker til at retfærdiggøre eller undskylde hans kriminelle adfærd. Det fremstår tydeligt på hans personlige beretninger, i Projekt *DELT*, at han benytter sig af tre af de følgende neutraliseringsteknikker; *nægtelse af ansvar*, *nægtelse af offeret* og *appel til højere loyalitet* for at retfærdiggøre sine handlinger. Sykes og Matzas neutraliseringsteknikker, vil blive præsenteret og uddybet senere i analysen til at forstå, hvorfor de unge normaliserer ulovlig billeddeling på de sociale medier på trods af, at de er klar over, at det er en lovovertrædelse (Akers, 2018).

5.1.3 Differential reinforcement

Akers tredje begreb *differential reinforcement* refererer til, hvorvidt den unge forventer at få en belønning eller straf for de handlinger, som de begår på de sociale medier, eksempelvis. Hvorvidt de vil afstå eller begå en kriminel handling, er afhængig af det deres fortid, nutid og fremtidige belønninger eller straf. Sandsynligheden for, at en handling begås eller gentages, bliver forstærket via belønninger eller reaktioner på dette, såsom status eller anerkendelse (Akers, 2018). I specialets kvalitative datamateriale, samt bogen *DELT* (Mølgaard, 2019), kunne der ses flere forskellige udsagn mellem belønning og straf der medfølger, når det kommer til billeddelingen uden samtykke på de sociale medier.

“Jeg tror at der er mange der deler billeder uden samtykke fordi man sådan bliver sej af det og det giver status” (Bilag 4, s. 3).

&

“Et par måneder senere var der en af de andre i gruppen, der spurgte efter videoen. Jeg kiggede ned i tråden og fandt den og sendte den igen. Det er det, jeg blev indkaldt til afhøring for, og nu er jeg sammen med godt 1.000 andre sigtet i Umbrella-sagen” (Mølgaard, 2019, s. 108).

Ovenstående citater beretter om unges belønninger i form af status og anerkendelse blandt deres nære relationer, og straf, i form af at de er blevet sigtet i sager om billeddeling uden samtykke på de sociale

medier. Ifølge Akers tredje begreb, kan det antages, at der kan være tale om *differential reinforcement*, når de unge i dag har adgang til internettet, og med udviklingen af smartphones og digitale medier, er det med til at forandre og udfordre børn og unges måde at komme i kontakt og danne fællesskaber med hinanden på (Akers, 2018). Ifølge forskning inden for billeddeling uden samtykke, blev det første og største delingswebsite "*IsAnyOnUp*", etableret helt tilbage i 2010. Websitet indeholdt flere tusinde billeder og videomaterialer af nøgne eller delviste nøgne personer med kontaktoplysninger. Der er, ifølge Stroud, siden oprettelsen af dette website, udviklet en trend, hvor lignende sider i større eller mindre omfang dukker op på internettet. Denne trend, i den vestlige verden, har til formål at offentliggøre billeder og videoer af intim karakter, af andre personer, og ofte uden samtykke (Stroud, 2014). I forlængelse af det ovenstående fortæller Mike fra Projekt *DELT*:

“Da jeg var 17-18 år Brugte jeg en del tid på at kigge på piger på nettet. Det var forskellige Messengergrupper og hjemmesider, hvor du kunne komme med i beskedtråde og spørge efter billeder af bestemte piger. For eksempel en fra din by eller nogle, du kendte navnene på”

(Mølgaard, 2019, s. 117).

Ovenstående citat, antyder således for at unge ser den hastige udvikling af teknologi og digitale medier i det senmoderne samfund, som en mulig *differential reinforcement*. Dette på baggrund af at de unge får belønninger i form af status, anerkendelse og respekt blandt deres nære relationer i sager om billeddeling uden samtykke på de sociale medier. Dermed sagt observerer de ikke nogen negative konsekvenser ved det. På baggrund af det, danner de en definition, hvor billeddeling uden samtykke på de sociale medier ikke nødvendigvis er forbundet med noget negativt, hvilket kan være med til at øge sandsynligheden for, at de ikke foreløbige stopper med det, før de oplever en konsekvens for deres handlinger. Derudover bekræfter det ovenstående citat, Strouds forskning af den trend, der ses i den vestlige verden, som har til formål at offentliggøre billeder og videoer af intim karakter, af andre personer, ofte uden samtykke (Stroud, 2014).

Udviklingen af teknologi og digitale medier, i det senmoderne samfund, har medført flere belønninger end straf. De unge kommunikerer med hinanden på en anden helt anden måde end førhen. Den hastige udvikling af teknologi og digitale medier, er det der kendetegner det senmoderne samfund. Man er nu ikke længere afhængig af at være til stede i samme rum på samme tid, for at kommunikere med hinanden (Bundgård, Iversen, & Lund, 2015). I forlængelse af det dette fortæller Isak og Nicklas:

“Men er den omfattende ulovlige billeddeling online et udtryk for, at ungdommen har mistet sin empati og moralske kompas, som nogle voksne mener?”

Nej, siger Isak og Nicklas. Jeg tror ikke, det er, fordi ungdommen er blevet ondere end førhen. At så mange deler billeder skyldes, at teknologien har gjort det muligt. Den har åbent for alt det her.

Siger Nicklas. (Mølgaard, 2019, s. 101).

&

Men det har de fleste voksne svært ved at forstå, oplever han. Min forældre har fortalt, at de ikke er vokset op med computere, så vi er logisk nok den generation, der kender mest til det tekniske og derfor kommunikerer på en helt anden måde end ældre generationer. Jeg er sikker på, at vores forældres generation havde gjort præcis som os, hvis der havde været internet og smartphone i 1980'erne” (Mølgaard, 2019, s. 102)

Det ovenstående beretter om, at teknologiens samt digitale mediers udvikling, har medført en helt ny måde at kommunikere med hinanden på. I specialets kvalitative datamateriale og Projekt *DELT*, forekommer der flere belønninger i form af anerkendelse, status, magt og respekt end straf. De positive, *differential reinforcement*, vægter derfor mere end straffen for at blive taget for billeddeling uden samtykke på de sociale medier (Akers, 2018). Fænomenet kan være svært og udfordrende at kontrollere og regulere på. Når først man har fået delt et billede uden samtykke, er det meget svært at få fjernet igen fra internettet. Politiet kan have svært ved at spore gerningspersonerne og finde frem til, om nogle eventuelt skulle have gemt det på deres computer eller smartphone. Så ved at de unge har rig mulighed for at bruge internettet samt sociale medier, giver det dem anledning til at dele billeder uden samtykke. Hvis alle unge har den opfattelse, som de to ovenstående citater beretter om, besværliggøre det at forebygge eller løse problematikken om fænomenet. Man fralægger sig et ansvar, ved at give teknologiens udvikling ”skylden”.

5.1.4 Imitation

Det fjerde og sidste begreb er *imitations*, der beskriver, hvordan unge, ud fra at have observeret andre i sit nærmiljø, eller gennem sociale medier, prøver på at imitere andres adfærd. Hvorvidt de unge vil prøve på at imitere andres adfærd, påvirkes af de konsekvenser det medfører (Akers, 2018). I

specialets kvalitative datamateriale, og i Projekt *DELT*, kan der i flere forskellige sammenhænge ses, at de unge observerer andre i deres nærmiljø og derefter imitere denne adfærd.

“Nogen jeg kender, har en gruppe hvor de hvis de får nogle billeder for nogle piger så ligger de billederne derind for at vise hvad de har fået det” (Bilag 8, s. 6).

&

“Alle i min omgangskreds begyndte det med at dele billeder andre uden tøj allerede, da jeg gik i 9.klasse, hvor drengene havde forskellige mapper med piger liggende på deres computere og telefoner” (Mølgaard, 2019, s. 44).

&

“Se, hvad jeg har; se, hun har store bryster, hende her; se, hun har små bryster, hende her, kunne man høre i frikvartererne. Det var, som om det var pokemonkort, de sad med” (Mølgaard, 2019, s. 44).

&

“Jeg kunne godt forestille mig at det var nogle der føle sig presset til at sende det videre til deres venner. Men vil kun blive set negativt på måske hvis man ikke gjorde det kunne jeg forestille mig. Jeg vil nok os sige at det vil os være en måde at blære sig på og vise status blandt deres venner”
(Bilag 8, s. 9).

Ud fra de ovenstående fortællinger, kan der i flere forskellige sammenhænge ses, hvad betydning af de nære relationer kan have for det enkelte individ, samt den proces hvor individet udsættes både for adfærdsmæssige interaktionelle og normative dimensioner (Akers, 2018). Det kan antages, at de unge observerer andre i deres omgangskreds, for derefter at imitere deres adfærd. Dette er på baggrund af at de bliver eksponeret for positive normer og værdier inden for billeddeling på de sociale medier. Det er bemærkelsesværdigt at se, at de unge starter med at dele billeder imellem hinanden i en ung alder, samt at se hvor udbredt problemet er i virkeligheden. Yderligere er det interessant at se de unge har forskellige mapper af pigerne liggende på deres computer eller smartphones. Derudover er det overraskende at se, hvordan unge videredeler disse typer billeder på nettet, eller med deres venner, som var det *“Pokemon-kort”*. Ifølge forskning, så påpeges det, at de platforme, de unge benytter sig af, når der skal deles billeder af piger, fungerer som et rum for kollektiv underholdning, individuel hævn og konkurrence blandt drenge (Bindesbøl, Pedersen & Tjørnhøj-Thomsen, 2019).

De ovenstående citater, er desuden også med til at give en forståelse af, hvordan de unge prøver at normalisere ulovlig billeddeling på de sociale medier, som sker af en konsekvens af det de unge ser og hører om andre, der sender billeder af uden samtykke. Normalisering af dette, sætter sit tydelige spor, når de unge praler med de sendte billeder til deres venner, som en måde at vise sit værd på blandt den nære relation. Ud fra dette, får den unge anerkendelse, status og respekt blandt dem. Derudover kan man ud fra de ovenstående citater få en fornemmelse af, at der er opstået en kultur, hvor det er helt acceptabelt at vise og dele billeder uden samtykke. Som en forståelse af, hvorfor der er opstået en kultur blandt unge, hvor det er acceptabelt og normalt at dele billeder uden samtykke, er det vigtigt at forstå de unges egne erfaringer og oplevelser med det. Hertil finder en international undersøgelse i tråd med andre undersøgelser, at motivationen bag billeddeling uden samtykke, kan deles op i forskellige kategorier. Det mest anvendte motivationsfaktorer er følgende: for at skade andre (50 %), som en joke (49 %), at gengælde, fordi en anden startede først (47 %), for at få deres egen tilbage på en ekskæreste (44 %) og for at få respekt fra venner (43 %) (deSHAME, 2018). Så ved at skabe en forståelse for, hvorfor unge dele billeder uden samtykke, kan man dermed også bedre løse problemet.

Blandt forskellige undersøgelser, ses respekt som værende den mest udbredte motivation, når det kommer til billeddeling uden samtykke. Her er det typisk, at drengene har et behov for at opnå status og anerkendelse. Selvom samfundets holdninger og normer er med til at præge de unges adfærd meget, spiller deres jævnaldrende relationer en stor rolle i forhold til holdningsdannelse og normer, når det kommer til billeddeling uden samtykke. Deres holdninger og normer dannes nemlig i fællesskab med andre. Derfor kan nemt opstå en normalisering af og forventning om en bestemt opførsel (deSHAME, 2018). Yderligere er det værd at bemærke, at de unge faktisk kan føle sig presset af deres nære relationer til at videresende billeder uden samtykke. Det kan også antages, at hvis de ikke videresender billedet, kan de risikere at blive ekskluderet fra gruppen. Ifølge forskning, kan der opleves et pres fra drengene. Presset, drenge kan opleve, på baggrund af deres køn, er at skulle videresende pigernes billeder, for herpå at vise deres maskulinitet. Som tidligere beskrevet, så kan drenge blive opfattet, som homoseksuelle, hvis ikke de deler intime billeder af piger (Livingstone & Mason, 2015). Ud fra denne måde at anskue det homoseksuelle aspekt på, kan således være udtryk for at nogle unge drenge, føler sig presset til at tage del i denne adfærd. Dog var dette ikke noget vores informanterne gav direkte udtryk for. Men det fremgår således af forskning på området.

Billeddeling uden samtykke og udviklingen af teknologien har medført, at det er nemmere end nogensinde før at følge med i andres liv, og dermed spejle sig i dem. Det åbner mulighederne for, at unge søger og observerer andre gennem sociale platforme, der viser og videredeler billeder af piger uden samtykke. I værste fald ville denne observation kunne lede til, at de unge vil imitere denne adfærd.

5.2 Opsamling del 1

Det kan antages, at de unges kriminelle adfærd omkring på nettet, vedrørende billeddeling uden samtykke, er en tillært adfærd, der opstår gennem interaktion med andre. De unges holdninger til ulovlig billeddeling bliver således påvirket af det miljø, de opholder sig i. På baggrund af deres miljø, ser de unge positivt på ulovlig billeddeling og dermed selv danner deres egne holdninger og normer til fænomenet. Det fremgår desuden også, at de unge benytter sig af Sykes og Matzas fem neutraliseringsteknikker til at retfærdiggøre eller undskylde for deres kriminelle adfærd. Yderligere kan det ses, at der er tale om *differential reinforcement*, når de unges brug af internettet og de sociale medier gør det nemmere at kommunikere med hinanden. At have en smartphone tilgængelig hele tiden, er det hermed også let tilgængeligt for de unge at opleve enten belønninger eller straf. De unge, der deler billeder uden samtykke på de sociale medier, belønnes i form af status og anerkendelse blandt deres relationer. De unge vægter altså de belønninger billeddeling uden samtykke kan give dem, mere end de vægter selve straffen for denne lovovertrædelse og hermed ofrene. Derudover kan det bekræftes, at der er opstået en acceptabel kultur, hvor det er helt i orden at vise og dele billeder uden samtykke blandt dem. De unge prøver at normalisere billeddeling uden samtykke. Det sker som en konsekvens af det de unge ser og hører om andre, der sender intime billeder af uden samtykke både på de sociale medier og iblandt dem selv. Afslutningsvist ses der, at der i flere forskellige sammenhænge, kan ses en tendens til at de unge observerer andre unge i deres nær- eller fjernmiljø og derefter imitere deres adfærd, når det kommer til ulovlig billeddeling (Akers, 2018). Vi antager ud fra vores logik, at unge mennesker er letpåvirkelige, grundet den konstante søgen for accept og for at ”passe ind”. Derved kan unge have lettere ved at blive påvirket af andre unges adfærd.

5.3 Når unge neutraliserer

I følgende afsnit gør vi brug af neutraliseringsteknikker, til at belyse, hvorvidt de unge anvender disse samt oplever at andre unge anvender disse.

Ifølge Sykes og Matza er afvigende adfærd baseret på forsvarsmekanismer til lovovertrædelser, der tager form af begrundelser for denne afvigelse, der ofte opstår ubevidst. Dette læres ofte gennem social interaktion. Der anvendes ofte argumenter, der menes at være ”gyldige”, for lovovertræderne selv, men som ikke opfattes legale af retssystemet eller samfundet, som helhed (Sykes & Matza, 2018, s. 167). Denne opfattelse har derfor en vis slagkraft, når man betragter de unges egne udsagn i forhold til, hvordan de opfatter ulovlig billeddeling, idet disse opfattelser, holdninger og normer dannes i et socialt perspektiv. Det blev tydeligt, både under vores fokusgruppe- og individuelle interviews, at de unge gjorde brug af flere neutraliseringsteknikker i deres udsagn. Det viste sig primært at være *nægtelse af ansvar*, *nægtelse af offeret* og *appel til højere loyalitet*, de unge anvendte af neutraliseringsteknikker.

5.3.1 Nægtelse af offeret

Denne form for neutralisering henviser til, at gerningsmanden mener, at offeret fortjente den handling gerningsmanden foretog (Sykes & Matza, 2018, s. 167). Det er derfor relevant at se på, hvad de unge mener om dette hævnmotiv, som rationalet bag, at dele billeder uden samtykke. Det er bemærkelsesværdigt, at samtlige informanter tilkendegiver, at det er fordi man gerne vil hævne sig på en ekskæreste, at der blandt andet deles billeder uden samtykke. Dog ses der er en forskel i, hvordan piger og drenge hævner sig. Følgende citater er ud fra, hvordan man hævner sig, efter at have slået op. En 14-årig pige fra de individuelle interviews, fortæller således:

”Jeg tror mest det er sådan, altså jeg har hørt, hvis de er slået op, så får man en hævn på dem, det har du gjort agtigt, ikke. Og de bliver jo ret kede af det, altså hvis man slår op og så tror jeg også nogle gange folk kan blive sure over det og så sender de rundt og se her hun er bare så dum og har gjort alt det der ikke, så prøver de sådan lidt, at det må de godt, for hun har gjort det der.” (Bilag

5, s. 4)

Hun fortæller om, at hun tror, at unge deler billeder uden samtykke, for at få hævn på sin ekskæreste. Der bliver altså ikke taget hensyn til personerne på billederne, som deles uden samtykke, efter man har slået op. Det retfærdiggøres med, at ”jeg er ked af det, så nu skal du også være ked af det”. Forskning viser endvidere, at der er tendens til offer-beskyldning, og at det i sidste ende er den personen, der i første omgang sendte billedet af sig selv, der er ansvarlig (Næzar & Oosterhout, 2020). Der kan sågar trues med at dele nøgenbilleder af pigen, hvis hun forlader ham (Bindesbøl, Pedersen & Tjørnhøj-Thomsen, 2019). Hertil fortæller en 14-årig dreng:

”Det kan jo godt have noget at gøre med, at de sådan har gjort noget mod personen de har sendt det til. Hvis nu man har været kæreste og så har slået op, så kunne jeg godt tænke personen selv var skyld i det.” (Bilag 3, s. 3)

Ovenstående indikerer, at man deler billeder uden samtykke, som en form for hævn på sin ekskæreste. Han fortæller, at han tænker, at man selv er skyld i, hvis det billede man har sendt fortroligt til sin kæreste, bliver delt, efter at man har slået op. Dog mener han også, at personen, der deler dette billede uden samtykke, også bærer en del af skylden:

”Jeg vil ikke sige hun skal have skylden for det, men altså det er jo aldrig sikkert, at sende sådan noget og vide, hvor det ender henne.” (Bilag 3, s. 3)

&

”Jamen det er jo bare dumt, at sende sådanne billeder. Meget mere er der ikke i det.” (Bilag 3, s. 3)

De to ovenstående citater er udtalelser fra samme informant. Der er blevet spurgt ind til, hvem der bærer skylden og ansvaret. Begge parter har altså et ansvar, men det mest er pigen, der opfattes af drenge, som værende dum, hvis hun i første omgang sender sådanne billeder. Dette er også en generel tendens, som forskningen har vist, at piger tildeles ansvar ved oprindeligt frivilligt at posere og sende billederne (Walker & Sleath, 2017). Som vores informant selv fortæller, så ved man aldrig, hvor det ender, hvilket selvfølgelig er korrekt. Men det er alligevel interessant, at han ser det, som dumt at sende billeder til sin kæreste, man er fortrolig med. I forlængelse heraf fortæller en af pigerne således:

”Ja altså jeg tror de får skyldfølelse af det og tænker ”ej det var også bare min skyld og du skulle måske også bare lade være med at sende det” og sådan.” (Bilag 5, s. 2)

Hun fortæller endvidere:

”Så det vil være pinligt at skulle gå til kende med at man selv har sendt det til en, som så har sendt det videre.” (Bilag 3, s. 5)

Informanterne giver således udtryk for at offeret selv har skylden. Den skam- og skyldfølelse, der er forbundet med at få delt et intimt billede af sig selv uden samtykke, skyldes nok den dominerende diskurs i samfundet, om at piger og kvinders seksualitet fortsat er svær at acceptere. De bliver derfor opfattet, som afvigende og forkerte (Walker & Sleath, 2017). Men det er heller ikke kun drenge, som deler billeder uden samtykke. Flere studier viser at piger også tager del i denne adfærd. Der udspringer sig et andet scenarie hos pigerne, hvor de på den ene side er ofre for modtagelse af seksuelle billeder fra drenge, men bliver gerningspersoner, idet de deler det blandt deres veninder (Naezer & Oosterhout, 2020). Dette så vi også et eksempel på under vores individuelle interviews, hvortil en af pigerne fortalte således:

”(...) men vi har da også vist hinanden billeder, hvis vi har fået sendt et dickpic f.eks. men altså det er kun blandt mine veninder, vi sender dem ikke som sådan. Men altså det er da bare ubehageligt at modtage sådan et billede pludseligt.” (Bilag 5, s. 5)

Ovenstående udsagn er fra en 14-årig pige, der selv har oplevet at få tilsendt seksuelle billeder ufrivilligt, og at dette også sker blandt hendes veninder, og hun har hørt fra andre piger om lignende tilfælde. Det er tilsyneladende almindeligt kendt, at piger modtager seksuelle billeder mod deres vilje af drenge. Forskning påpeger, at piger deler disse billeder, for at få hævn over dem, der sender disse billeder (Naezar & Oosterhout, 2020). Dette er med til at piger går fra at være offer til gerningsmand, idet de ufrivilligt har modtaget et seksuelt billede og dermed deler det videre. Andre forskere finder, at man deler seksuelle billeder, som er relateret til spænding. Hvis man mangler seksuel erfaring kan sådan et billede nemt opfattes, som chokerende. Dette chok, gør at man handler ud fra at aflaste den spænding, der opstår i mødet med seksualitet (Naezar & Oosterhout, 2020). Det var dog ikke tilfældet

i vores undersøgelse, men nærmere at en ufrivillig modtagelse, af seksuelle billeder, var ubehageligt. Adspurgt fortæller en anden pige på 14 år, at hun godt kunne finde på at dele et billede uden samtykke:

”Altså ikke hvis det er af en jeg kender. Men igen, hvis det er sådan en eller anden stodder så kunne jeg godt dele det til min veninde og sige ’ej ad se lige’.” (Bilag 6, s. 2).

I dette tilfælde er offeret en dreng, der uden samtykke får delt sit intime billede blandt en gruppe veninder. Det er interessant, hvorfor man kun vil dele, hvis det er en man ikke kender. Det kan måske være ud fra forestillingen om, at man bedre kan retfærdiggøre det over for sig selv, idet man alligevel ikke kender personen. Omvendt er pigerne også ofre for at modtage ufrivillige intime billeder:

”Ja, det synes jeg. Altså det er lidt fordi at mange af mine veninder får dickpics osv. fra klamme stoddere, der bare sender det uden og så har de bare tit vist mig det sådan ’ej ad se lige hvad jeg fik’ og bla bla bla. Så har begge parter jo gjort noget ulovligt.” (Bilag 6, s. 3).

Pigerne synes det er acceptabelt at dele intime billeder med sine veninder, på trods at hun ved det er ulovligt og endda kender til strafferammerne omkring ulovlig billeddeling. Det bliver derfor okay at dele uden samtykke, så snart det føles ubehageligt eller synes klamt af offeret. Der ses altså en kultur, hvor det er normalt at dele intime billeder de ufrivilligt modtager fra en fyr, ud fra et hævnmotiv. Hvis pigerne synes det er klamt og ubehageligt, så hævner de sig ved at dele det med deres veninder.

Det er efterhånden blevet mere normalt, at man selv sender et billede i undertøj til sin kæreste eller sågar et nøgenbillede, og i troen på, at det forbliver ved ham/hende (Walker & Sleath, 2017). Der ses en stor tendens til, at det ofte er piger, der sender billeder til sin kæreste, som en dagligdags form for socio-seksuel praksis, og at det typisk er pigerne, som opfattes som afvigende fremfor dem, der deler billeder uden samtykke (Burkett, 2015, s. 842). Det er en måde de unge kommunikerer med hinanden på, hvis man f.eks. er i et langdistance forhold. Det kan herved også skabe et særligt pres for at sikre, at parforholdet er sundt og normalt. Det er almindeligt kendt i forskning, om heteroseksuelle relationer, at kvinder føler et pres for at sikre, at deres mandlige partner er tilfredse (Burkett, 2015, s. 858). Alle implicerede har et ansvar, men forskning antyder endvidere, at piger gøres ansvarlige for at forhindre at dette sker (Naezar & Oosterhout, 2020). Dét, der bør opfattes forkert, og som i øvrigt er ulovligt, er deling uden samtykke. Det er relativt velunderbygget, at der er en definition af, at mænd

bruger ordet 'dumt' om piger, der sender intime billeder af sig selv (Walker & Sleath, 2017). Dette begrundes ofte med, at man ikke kan vide, hvor billedet ender. Der er desuden stor enighed blandt de informanter, som var piger, at de var påpasselige med, hvem og hvad de sendte til folk. Derudover ses der en forskel i, hvordan billeddeling uden samtykke opfattes på baggrund af køn. Hævnmotivet kan således deles op i to, afhængigt af køn. Begge køn mener, at drenge deler billeder af piger uden samtykke, som hævn på et forhold, der er endt. Pigerne derimod, deler billeder uden samtykke, som hævn på ufrivilligt at have modtaget et ubehageligt billede som f.eks. "dick pics".

5.3.2 Nægtelse af ansvar

Ved denne neutraliseringsteknik forsøger man at neutralisere afvigende handlinger, ved at frasige sig ansvar. Man tager altså ikke ansvar for egne handlinger. Sykes og Matza (1957) mener, at det er vigtigt at fortolkning af ansvar er kulturelle konstruktioner, og ikke kun egne stærke overbevisninger (Sykes & Matza, 2018, s. 165). Her er det interessant at se, hvordan de unge informanter ikke tager ansvar for at have været medlem af grupper, hvor billeddeling uden samtykke har foregået. Vi har fået viden om, at flere af informanterne har været en del af grupper eller forummer, hvoraf dette foregår. Hertil fortæller en dreng på 15 år, at når han spiller computer, bruger de en platform til at kommunikere med hinanden på:

"Altså det tror jeg ikke jeg fik sagt i går, men der er et medie, der hedder Discord, hvis I har hørt om det. Der er nogle servere, hvor der findes nogle mærkelige ting og nøgenbilleder af folk, og det er noget jeg ved." (Bilag 4, s. 4)

Hertil bliver der spurgt, om det er en bevidst gruppe, og om der ikke er nogen, som gør noget for at stoppe det. Dertil svarer han, at der ikke rigtigt er nogen, der gør noget. Adspurgt, om han selv deltager, og hvorfor han ikke selv forsøger at stoppe det fortæller han:

"Altså for mig er det jo bare et sted, hvor jeg snakker med mine venner. Jeg kan jo ikke bestemme, om folk skal lægge billeder op derinde og så kan jeg jo ikke gøre noget ved. Jeg har ikke selv uploadet billeder der og sådan, så jeg gider ikke blande mig. Du ved, jeg deltager jo ikke i det."
(Bilag 4, s. 5)

For denne dreng retfærdiggøres deltagelsen i dette netværk ved, at han jo ikke selv kan gøre noget ved det. Dertil tilsidesætter han følelsen af ansvar. Der kan altså ses et skel mellem at være medvirken i videredeling af billeder uden samtykke og at observere billederne uden selv at dele dette. Sociale medier tilbyder en bred palette af unikke platforme, hvorpå man kan dele billeder uden samtykke med hinanden på. Fælles for disse netværk og grupper, er de ofte er organiserede og billeddeling uden samtykke kan give adgang til nøgenbilleder af piger, som de ikke selv direkte har kontakt med. Men de bidrager også med en acceptabel adfærd, der ikke tager hensyn til offeret. Den afbildede bliver hermed udskammet og udstillet online, som potentielt kan have alvorlige konsekvenser for vedkommendes liv. Det skaber således en fællesskabsfølelse blandt de virtuelle medlemmer, der validerer denne afvigende adfærd. Denne delvise deltagende adfærd kan være afhængig af, hvor tætte de er på den person, som bliver udstillet i disse grupper. Så, hvis man ikke kender personerne på de billeder, der bliver delt uden samtykke, kan dette opfattes som en retfærdig begrundelse for ikke at gøre noget, for at stoppe det. Forskning påpeger desuden også, at disse platforme fungerer, som et rum for kollektiv underholdning, individuel hævn og konkurrence blandt drenge (Bindesbøl, Pedersen & Tjørnhøj-Thomsen, 2019). Eftersom, der har været en gruppe på den skole vores informanter går på, har vi spurgt ind til dette. Flere af dem har haft kendskab til det og endda selv været en del af den gruppe, hvor intime billeder af en pige blev delt. Én af de drenge fortæller:

”Ja jeg havde lidt kendskab til det, men jeg var ikke selv indblandet i at sende billederne. Men jeg var i den gruppe, men der var en anden gruppe også, som kun sendte de der billeder uden samtykke, men det er ikke den gruppe jeg snakker om. Det er mere den jeg snakkede om før, hvor vi sendte sjove ting til hinanden og der var der så en, der sendte sådan et billede der, og alle os i gruppen var sådan der, det er jo ikke rigtigt okay. Men der var jo så også den anden gruppe, hvor det var det eneste de sendte. Men jeg var ikke med til at dele det.” (Bilag 3, s. 5)

Han fortæller videre, at han jo bare var en del af gruppen og ikke rigtigt kunne undgå at se det, så han havde jo lidt en indblanding i det. Men ikke noget han tænkte mere over. Dette kan også betragtes ud fra påstanden om udsættelse, hvor begrundelsen ofte er at ”jeg tænkte bare ikke over det” (Cromwell & Thurman, 2003, s. 546). Det er altså en måde, hvorpå man undertrykker sine følelser og kortvarigt sætter dem ude af sindet, for så senere at kunne blive bearbejdet. Han vidste yderligere, at det var forkert, men tænkte ikke over konsekvenserne. Hertil tilkendegiver han en del af ansvaret, men fortsat er det vigtigt for ham, at understrege han ikke selv var med til at dele billedet og herved frasiger sig

det fulde ansvar. Det vides ikke, hvorfor den anden dreng sendte billedet til gruppen, men vores informant mener, at det kunne være for at virke sej. Hertil finder forskning ligeledes det sociale statusaspekt i dette fænomen, specielt blandt drenge. Man opnår altså en vis anerkendelse iblandt gruppen, hvis man er i besiddelse af mange nøgenbilleder fra forskellige piger (Bindesbøl, Pedersen & Tjørnhøj-Thomsen, 2019). Et andet perspektiv på denne ansvarsnægtelse skal ses i lyset af, at tillid i kortvarige forhold kan have betydning for, hvorvidt drenge deler billeder uden samtykke (Bindesbøl, Pedersen & Tjørnhøj-Thomsen, 2019). I forlængelse af dette fortæller en 15-årig dreng:

"(...) der er jo altid chancen for at det bliver sendt videre, hvis man slår op og det er bare dumt at gøre, for det kan nemt blive delt videre." (Bilag 4, s. 3)

Dette udsagn tolkes ind i den ovenstående tillidskontekst. Dét at man i en ung alder måske kun er kærester kortvarigt og derved kun har en kort tillidsrelation til hinanden, kan retfærdiggøre at man efter bruddet, deler et billede uden samtykke. Pigerne kan altså kun forvente en kortvarig tillid. Én af pigerne giver også udtryk for at man skal være påpasselig med, hvem man sender intime billeder af sig selv til:

"Altså med at stole 100 % og også sådan ikke bare gøre det til en kæreste man har haft i en uge, men mere, hvis man har haft en kæreste i to år måske." (Bilag 6, s. 2).

Hertil nævner en anden pige:

"(...) altså jeg tænker de skal nok have tillid til den her person de sender billederne til og tænke over konsekvenserne når de sender det." (Bilag 7, s. 1).

&

"Ja men man skal stadig tænke over hvis man nu slår op." (Bilag 7, s. 1).

Dette er et interessant perspektiv at anskue neutraliseringsteknikker *nægtelse af ansvar* på. Begge køn giver således udtryk for, at tillid er et vigtigt aspekt i forhold til, hvordan man kan retfærdiggøre at dele billeder uden samtykke. Hvis tilliden er kortvarig giver den anledning til at man mere kan 'tillade' sig at dele den anden parts billede, hvis man slår op. Derved er det ikke kun for at hævne sig på sin ekskæreste, men også som en begrundelse for, at ikke at tage ansvar. Som vi tidligere beskrev,

hvordan piger tildeles ansvar og opfattes som dumme for at sende intime billeder, kan vi ligeledes analysere det ud fra ansvarsfølelsen. I dette tilfælde anskuer vi det ud fra at den tillid, der var i kæresterelationen, kun er gældende i den periode, hvorfor det for nogle være 'nemmere' at dele billeder uden samtykke, og herved retfærdiggøre det med nægtelse af ansvar og en formildende faktor for dette.

Digitale teknologier anvendes i stigende grad som platforme til misbrug og chikane. Derfor er det lettere for gerningspersoner at engagere sig i denne tendens med at dele billeder uden samtykke. Det mørke internet gør det nemmere at være anonym, og gør det svært for blandt andet politiet, at spore disse digitale forbrydelser. Det er et stigende problem, da det er nemt at uploade og downloade intime billeder. Det er vanskeligt at fjerne billeder, når de først er på internettet og når man ikke kan vide præcist, hvem eller hvor mange, der så har gemt disse på deres egen computer (Henry et al. 2019). Når man deler billeder uden samtykke på online forums, giver det en følelse af fællesskab blandt brugerne, som er med til at opretholde en accept af denne afvigende tendens. Derved bliver dette normaliseret inden for den gruppe, som deltager i dette. Ingen tager ansvar for at stoppe at dette sker. Man 'accepterer' blot normen i disse grupper, selv hvis man ikke er aktivt deltagende. Flood (2008) mener at mænd søger godkendelse fra andre mænd i disse online grupper. De identificerer sig og konkurrerer imod dem. Han hævder, at mænd forsøger at forbedre deres position i et maskulint socialt hierarki (Henry et al. 2019). Det bliver altså et udtryk for dominans og succes virtuelt blandt drenge og mænd. Så ved at tage del i det, og acceptere at det faktisk sker, og at det sker fordi der ses en tendens til at drenge og mænd har et stort behov for at vise sig over for andre, skubber det altså ansvarsfølelsen til side, for egen vindings skyld. De unge forsøger at overbevise sig selv og andre om, at man kun observerer og ikke deltager aktivt. Så selv om man ikke er aktivt deltagende, kan man alligevel argumentere for at dette er en stiltiende accept fra de observerende personer. Dette leder os hen til sidste neutraliseringsteknik, *appel til højere loyalitet*, som har ligheder med det netop gennemgået afsnit.

5.3.3 Appel til højere loyalitet

En tredje form for neutraliseringsteknik, vi identificerede, ud fra vores interviews, var *appel til højere loyalitet*. Selvom bredere samfundsmæssige normer og holdninger er med til at danne unges adfærd, var det tydeligt, blandt vores informanter, at det skal tages i betragtning med sociale relationer, hvorpå

disse dannes hos dem. Kendetegnet ved denne neutraliseringsteknik er, at man overtræder love og normer, for blandt andet at tilgodese den gruppe man færdes i (Sykez & Matza, 2018, s. 169). Flere af vores informanter gav udtryk for, at det sociale aspekt, som fællesskab og vennekredsen, har en betydning for, at opnå status og respekt. Derved mener de, at det miljø, man færdes i og herved de venner man omgås, har betydning for at de kan udfolde nogle sociale behov, såsom respekt og status. Det er interessant, at samtlige drenge og nogle af pigerne tilkendegiver, at drenge deler billeder uden samtykke for at være 'sej'. Hertil fortæller én af drengene:

"Altså det er primært drenge, som jeg også sagde før, de får status og man bliver lidt sejere af at dele billeder eller snakke om at man har fået billeder og viser dem så. Det er meget sådan det foregår" (Bilag 4, s. 5)

Drengen giver udtryk for, hvorledes drenge deler billeder, som piger har sendt til dem, som en del af en proces med at vise sig frem i vennekredsen. Som tidligere beskrevet, er det typisk i lukkede grupper, at drenge deler disse billeder uden samtykke. Hertil opnår de en vis status og respekt for de andre medlemmer. Det giver status at være i besiddelse af mange billeder af forskellige piger. For nogle vedkommende, kan der opstå en moralsk ambivalens mellem gerne at ville være med og anerkende det som ulovligt og forkert. Hertil er det relevant, at en af vores informanter giver udtryk for, at nogle måske kan føle sig presset til selv at dele billeder uden samtykke. Der kan således argumenteres for, at nogle vælger at vægte vennekredsen og det fællesskab højere end loven. I forlængelse af dette fortæller en pige på 14 år således:

"Jamen hvis man nu snakker meget sammen med nogen, som deler billederne så kan det være man føler sig presset til også at skulle sende et billede videre, altså hvis man nu får dem ikke." (Bilag 7, s. 3).

Hun fortæller endvidere, at hun tror det er en social ting for nogle. Hun giver altså udtryk for, at det at sende billeder uden samtykke blandt vennekredsen, kan opfattes som gruppepres, fordi andre gør det. Men, hvorvidt der er tale om direkte gruppepres, var ikke noget vores andre informanter gav udtryk for. Ingen af drengene havde den opfattelse af at blive presset af deres venner, eller at andre blev presset, til at sende billeder uden samtykke. Men dog var de alle enige i, at drenge oftest gør det for at blive populær blandt sine venner:

”Fordi blandt drenge får man sådan en status og det er sejt gjort i forhold til pigerne, der nok ville synes det er lidt mærkeligt.” (Bilag 4, s. 4).

Billeddeling uden samtykke bliver således en måde, hvor de unge kan vise sig frem blandt deres venner. Dog mest udbredt blandt drenge. Forskning antyder, at drenge udfolder deres maskulinitet ved at gøre pigernes billeder til en form for trofæ. Der opstår en form for fællesskab, som kan være attraktivt for nogle drenge, idet denne udfoldelse giver social status og anerkendelse (Bindesbøl, Pedersen & Tjørnhøj-Thomsen, 2019). Dog finder andre forskere, Nazaer & Oosterhout (2020), at nogle drenge frygter, at de bliver opfattet, som homoseksuelle, hvis ikke de også selv deler billeder af piger. Så derfor kan de indtage en mere passiv position, for at komme ud af deres moralske kompas og dette kan også opfattes som gruppepres. Dette var dog ikke noget, nogle af vores informanter gav udtryk for. Men stadig et interessant perspektiv at tage med i belysningen om, hvorfor drenge deler disse billeder med sine venner. Én af pigerne fortalte, hvorvidt hun rent faktisk vidste, hvorfor der var en gruppe drenge, som delte intime billeder uden samtykke på skolen:

”(...) men jeg kendte jo de her fra parallelklassen, som var sket med, hvor personen havde delt det til en hel drengegruppe. Og det var sådan noget med at de skulle blære sig overfor hinanden med det og sådan noget.” (Bilag 6, s. 3)

Hun giver således udtryk for, at drengene, i den tidligere omtalte gruppe, delte billeder uden samtykke, for at blære sig. Der er altså status i at dele intime billeder af piger blandt drenge. Dette indikerer, at det for drengene, er langt mere vigtigt at opnå anerkendelse, status og respekt blandt sine venner, end det er at sige fra over for denne afvigende adfærd (Bindesbøl, Pedersen & Tjørnhøj-Thomsen, 2019). Denne form for neutralisering, kan have en sammenhæng med, at nogle drenge er bange for at blive stemplet som homoseksuelle. Dette kan således også ses i lyset af, at det er mere almindeligt blandt mænd end kvinder at engagere sig i sådan en adfærd (Walker og Sleath, 2017).

Normer fra en venskabsgruppe, som de unge har tiltro til, gør de unge mere tilbøjelige til at deltage i en afvigende adfærd. Dette kan gøre, at de unge står i et moralsk dilemma. De fleste unge ved, at det er forkert at dele intime billeder uden samtykke. Men selvom de ved det er forkert, tager de alligevel del i det og begrundet det med, at specielt drenge, gerne vil være populære blandt sine venner og derved opnå respekt og anerkendelse. Det vurderes, af dem, at deres egne behov, som skabes i

sammenspil med andre unge, er mere vigtigt end at opretholde loven. Der er altså et fællesskab og et socialt aspekt ved denne neutraliseringsteknik, og som er tæt forbundet med at dele billeder uden samtykke. Hvis ikke dette sociale aspekt var til stede, ville det heller ikke være muligt at dele billederne med sine venner, idet det ikke ville skabe samme samhørighedsfølelse og det at være noget værd.

5.4 Opsummering del 2:

Igennem den foregående analysedel, er det blevet klart, at de unge forsøger at neutralisere en adfærd, der er afvigende i samfundet som helhed, men som måske opfattes som normalen blandt nogle bestemte grupper. På trods af, at de fleste unge informanter kender konsekvenserne og lovgivningen bag billeddeling uden samtykke, fandt vi tre teknikker, som unge ofte retfærdiggøre deres handlinger med. De anvender især nægtelse af offeret, hvor de mener, at offeret fortjener en given handling, og tager derved ikke hensyn til offeret. Selvom det ofte er pigerne, som er mere udsatte end drengene, i forhold til at få delt et billede uden deres samtykke, var der altså også piger, som delte, dog i en anden kontekst, men også for at få en form for hævn. Pigerne starter som offer, men ender som gerningspersoner, idet de deler det med deres veninder. Ydermere var der nogle drenge, som ikke aktivt deltog i selve billeddeling uden samtykke, men havde kendskab via passivitet til netværk og grupper, hvori dette foregik. Ansvarsnægtelse var her en del af en kultur, hvor man deler i grupper eller i online netværk. Forskellen på om man aktivt deltager eller blot observere, gør en stor forskel i, hvordan de unge retfærdiggør denne adfærd. Da de ikke selv deltog aktivt, så de heller ingen grund til at gøre noget og følte egentlig heller ikke de kunne gøre noget. Denne ansvarsfølelse kunne drage paralleller til den sidste neutraliseringsteknik, de unge anvendte. Her var det tydeligt at specielt drengenes behov for anerkendelse, status og respekt fra andre var væsentlig mere vigtigt end at overholde de gældende love og regler i det resterende samfund. Så selvom det også er til fordel for én selv at dele intime billeder uden samtykke, så kan denne fordel kun opnås i sammenhæng med andre. En anden måde, hvori ansvarsfralæggelse kan opstå, er hvis man slår op. Den tillid man har i et forhold er kun gældende så længe man er i forholdet. Hvis man slår op, er denne tillid ikke længere til stede. Derfor føles det mere acceptabelt at dele et intimt billede uden samtykke af sin ekskæreste. Den sidste neutraliseringsteknik de unge anvender er *appel til højere loyalitet*. Der opstår et fællesskab, hvori drenge og mænd har et behov for at få status gennem billeddeling uden samtykke. De tilsidesætter altså loven til fordel for at få denne anerkendelse blandt andre. Der kan opstå et gruppepres, hvori nogle føler sig presset til at sende intime billeder, de har modtaget, videre til sine

venner. Det var dog ikke noget vores informanter fortalte om, men én af dem angiver dette, som en mulig årsag til, at man deler billeder uden samtykke.

Kapitel 6 : Diskuterende konklusion

Følgende afsnit opsummerer og afrunder specialet med en diskuterende konklusion, for at behandle problemfeltet og besvare vores problemformulering:

Hvordan retfærdiggør unge billeddeling uden samtykke?

Gennem analysen af vores informanters holdninger om og oplevelser med billeddeling uden samtykke, ser vi, at der er mange faktorer, der gør sig gældende i forhold til, hvordan de unge retfærdiggør dette. De unge befinder sig i en fase, hvor det er meget naturligt at eksperimentere og afprøve grænser i forbindelse med at danne sig en identitet. Ungdomsperioden er ofte forbundet med megen usikkerhed og umodenhed. De unge prøver grænser af og skal finde deres pladser i livet, hvor det kan være svært at navigere i denne overgangsfase fra ung til voksen. Det er blevet mere og mere udbredt og normalt at sende intime billeder af sig selv til f.eks. sin kæreste. Det ses som en moderne kommunikationsform. De unge er født ind i en digital tidsalder, hvor teknologien gør det meget mere muligt at kommunikere med hinanden på. Det er blevet en normal del af de unges hverdag og det er en dynamisk verden de unge befinder sig i. Dermed er det ikke længere nødvendigt for de unge at være til stede i samme rum og på samme tid. Så ved at dette er en socio-seksuel praksis for mange unge, skaber det således også et forventningspres, som er med til at opretholde normaliseringen af selv at sende disse billeder. Dog har der igennem årenes løb, været fokus på digitale sexkrænkelser og specielt, er der efter Umbrella-sagen, kommet et langt større fokus på billeddeling uden samtykke. Hensigten med at skabe stor opmærksomhed omkring dette, er at sikre at børn og unge kender konsekvenserne samt at forebygge. På trods af flere politiske tiltag igennem årene, er der fortsat tegn på at dette er en stor udfordring for alle involverede parter. Det kan være svært at håndtere og regulere i en digital verden og det kan være sværere at opspore gerningspersoner på internettet, idet man kan gemme sin identitet.

Tidligere undersøgelser antyder, at for at kunne forebygge er det nødvendigt at se på motivationerne til at unge deler billeder uden samtykke. Så ungdomskulturen, hvor man selv sender intime billeder til hinanden, er altså ikke uden udfordringer og man risikerer altså at ens egne billeder bliver delt

videre uden samtykke. I forbindelse med vores interviews fremgår det, at langt de fleste af de unge, er bekendte med at det er ulovligt at dele billeder uden samtykke samt konsekvenserne heraf. I analysen har vi belyst forskellige aspekter, som neutraliseringsteknikker, hvor de unge forsøger at legitimere deres handlinger samt social læring, hvori de unge skaber disse neutraliseringsteknikker i interaktionen med andre unge. De udfordringer, som ofte viser sig i forbindelse med billeddeling uden samtykke, ud fra vores empiri og eksisterende forskning, er kønsperspektiver. Der er en generel opfattelse blandt vores informanter, om at det er mest udbredt blandt drengene at dele intime billeder uden samtykke. I forlængelse med denne generelle opfattelse, er det nødvendigt at tage forbehold for kønsperspektivet. Det fremgår tydeligt, at drengene deler billeder uden samtykke for at demonstrere deres maskulinitet blandt deres venner, for at opnå en vis rang, der her giver status, anerkendelse og respekt. Dette opnås ved, at de kan fremvise intime- eller letpåkledte billeder af piger til sine venner og bekendte. Billederne af pigerne bliver dermed et symbol på magt og status, og pigerne bliver opfattet som trofæer og sexobjekter. Vi finder således, i tråd med tidligere undersøgelser (Burkett, 2015; Walker & Sleath, 2017), at billeddeling uden samtykke trækker på kønsbestemte værdier, og at intime billeder er en symbolsk kapital for drenge og mænd i forhandlinger om maskulinitet. Dette opstår ofte i forbindelse med interaktion med andre drenge, enten online eller i skolen. Hvis drengene befinder sig på en virtuel platform, hvor dette accepteres af majoriteten, eller er i en omgangskreds, hvor dette synes normalt, kan man udsættes for positive holdninger omkring billeddeling uden samtykke, som gør at man selv deler disse billeder.

Der ses en tendens på de sociale medier om at piger og kvinder opfordres til at være mere frisindet omkring deres kroppe og seksualitet. Så pigerne skal på den ene side omfavne deres seksualitet og kroppe, og på den anden side tage forbehold for de risici der her er forbundet med dette, som blandt andet at blive socialt devalueret. Dette paradoks gør det svært for piger og kvinder at navigere i. Pigerne kan derfor være mere sårbare og udsatte i forhold til billeddeling uden samtykke. De valg piger gør sig af seksuelle handlinger, har ofte konsekvenser af negativ karakter. Dette opleves ikke på samme måde blandt drengene. Pigerne bliver ofte udskammet, og som vores informanter giver udtryk for, samt tidligere forskning antyder, tildeles pigerne ansvar for selv at sende intime billeder til drenge, også selvom det er sendt til en kæreste eller en person, man har tillid til. Yderligere ses der en stigende efterspørgsel af pigernes billeder på nettet, hvor online netværk deler disse som en accepteret form for kollektiv social underholdning. Så ved at pigernes billeder bliver en form for valuta, til at opfylde drengenes behov for status, kan dette være med til at forstærke en normalisering

af denne adfærd blandt drengegrupper. De unges adfærd er altså tillært og opstår gennem interaktion med andre. Herved kan online netværk, samt vennekredsen, være med til at opretholde en normalisering af billeddeling uden samtykke, hvori man kan spejle sig med andre medlemmer, som alle opfatter dette som acceptabelt. På baggrund af ovenstående kan det således konkluderes, at der er tale om differentiell forstærkning, og skal ses i forhold til at de unge i det senmoderne samfund i stor grad gør brug af internettet og sociale medier, som er med til at belønne de unge, i form af status og anerkendelse.

Der ses altså nogle kønsbestemte normer, hvor drenge kan udføre dominerende maskulinitet gennem billeddeling uden samtykke, som bliver betragtet som tegn på heteroseksuel præstation. Så denne fordel og fortjeneste man får i form af anerkendelse og respekt, kan altså kun opnås i sammenhæng med andre. Hvis ikke der var nogen at vise de her billeder til, som kunne give udtryk for beundring af personen, som er i besiddelse af disse, kunne vedkommende heller ikke få den anerkendelse. Så dermed sker det med andre og det er derfor vigtigt at tage dette med i betragtning, hvorledes dette er en adfærd, der læres i interaktion med andre. Måske de drenge, som ikke selv aktivt har delt i netværk og grupper, rent faktisk "lærer", hvordan man gør af de andre derinde, og lærer, at man faktisk kan opnå noget anerkendelse og måske ligefrem blive en "berømt" og eftertragtet person, som alle kender til. Så hvis man som ung ikke altid har en følelse af at slå til og være noget, kan dette boost på internettet været altafgørende i forhold til, om man så aktivt deltager i billeddeling uden samtykke online. Hvorfor pigerne er mere udsatte end drengene, finder vi altså ikke et endegyldigt svar på. Men ovenstående antyder, hvordan piger og drenge fortsat ikke tildeles samme værdi.

Et andet scenarie udspiller sig blandt pigerne, når de deler billeder uden samtykke. Dette er oftest forbundet med ubehag. Pigerne kan i første omgang være ofre for modtagelsen af seksuelle billeder fra en dreng, og gøre dem til gerningspersoner ved at sende eller vise billedet til sine veninder. Så pigerne mener det er helt okay at dele disse billeder med sine veninder, da de ufrivilligt modtager et seksuelt billede. Det opfattes som ubehageligt og klamt af pigerne, så for ikke selv at sidde med denne følelse, føler de det nødvendigt at dele det med andre. Så hermed kan der opstå en kultur blandt pigerne, hvor det normaliseres at man deler et seksuelt billede, som man har modtaget mod sin vilje. Man lærer altså gennem interaktion med andre, at dette er noget man gerne må, fordi de ikke selv har bedt om det billede. Så ligesom drengene udstiller pigerne, udstiller pigerne altså også drengene, men ikke i så stort et omfang, som drengene. Pigerne deler ofte kun intime billeder uden samtykke mellem

hinanden og ikke i større grupper eller netværk som det viser sig blandt drengene. Men begge køn gør det, på trods af at det er ulovligt.

Det fremgår altså tydeligt at vores informanter ved det er ulovligt at dele billeder uden samtykke, og samtidigt er klar over konsekvenserne. Så hvordan kan dette fortsat være acceptabelt blandt nogle unge? Man anvender ofte neutralisering til at retfærdiggøre eller komme med undskyldninger for, hvorfor man gør noget ulovligt ellers moralsk forkert, for netop at undgå selvbebrejdelser. Det er noget, der kan udspille sig i dagligdagen i alle former for situationer, som er forbundet med dårlig samvittighed. Så det er nødvendigvis ikke noget lovovertrædere kun gør brug af, men noget som er en del af at være et menneske med samvittighed. Så hvis man ved, man har gjort noget forkert, eller har dårlig samvittighed over noget, så forsøger man derved at neutralisere denne følelse ved hjælp af disse neutraliseringsteknikker. Skyld- og skamfølelsen er ofte forbundet med neutralisering. Hvis ikke denne følelse var til stede ville det være svært at neutralisere. Så på trods af at man kan opfatte lovovertrædere som kolde og kyniske mennesker, kan de altså også besidde skyld og skam ligesom alle andre. Behovet for at neutralisere synes måske større blandt disse. Så i interaktion med andre, lærer man også at neutralisere noget man enten ved er direkte ulovligt, eller opfatter det som moralsk forkert. Dette gør sig også gældende for vores informanter. Nogle af dem har rent faktisk delt billeder uden samtykke, hvor andre har været velvidende om, hvad der foregik. Som ung kan det måske være svært at sige fra over for en adfærd, som man ikke selv synes er i orden, da man gerne vil beholde et socialt fællesskab og være en del af det. Så for at kunne være med i dette fællesskab, hvor der er en accepteret holdning og normalisering af at dele billeder uden samtykke, er man nødt til at neutralisere denne skam og skyld, man kan sidde tilbage med. Specielt drengene synes at være undskyldt med at ”dreng vil være dreng” og at der hænger en mandsdomineret kultur i dette fænomen. Forskning antyder også dette, hvilket yderligere kan ”beskytte” drenge, der deler billeder uden samtykke. Heri kan en af forklaringerne være, hvorfor billeddeling uden samtykke fortsat sker.

Vi ses således, at drenge, i interaktion med andre, retfærdiggør billeddeling uden samtykke med, at det er pigernes eget ansvar ikke at få delt disse billeder, de har sendt fortroligt til drenge. De afviser hermed at pigerne er ofre og tager ikke ansvar for at stoppe billeddeling uden samtykke i hverken grupper eller netværk, og vægter deres egne behov om anerkendelse og loyalitet større end det faktum, at det er ulovligt. Pigerne neutraliserer derimod deres overtrædelser ved at give drengene skylden, og gøre det klart, at det er ham som er ’klam’ for overhovedet at sende intime billeder af sig selv. Så

derfor bliver det også acceptabelt blandt pigerne at dele billeder af drenge, som har sendt disse mod pigernes vilje. Det forekommer som en form for forargelse hos pigerne, der gør, at de synes det er helt i orden at dele billederne med deres veninder. Så kulturen blandt pigerne, om at dele billeder uden samtykke bliver også normaliseret i interaktionen med andre. Derved ses der altså en forskel i, hvordan piger og drenge retfærdiggøre billeddeling uden samtykke, men med visse ligheder. Vi ser altså nogle unge, som ikke vil tage ansvar for deres handlinger vedrørende billeddeling uden samtykke, også på trods af de kender konsekvenserne. Så ud fra ovenstående kan vi altså konkludere, at det er problematisk når unge retfærdiggør billeddeling uden samtykke. Hvis ikke de selv mener deres handlinger er forkerte og for den sags skyld ulovlige, kan det altså dermed være svært at løse problemet og samtidigt forebygge. Så ved at de unge samles omkring fænomenet, skaber det dermed yderligere normalisering og accept af dette. Dog finder vi at de unge, har kendskab til konsekvenserne og lovgivningen fra enten undervisning, oplæg eller tidligere dækning i medierne, men ikke altid tager højde for dette inden de deler billeder uden samtykke. Pigerne er til gengæld blevet mere påpasselige med, hvem de sender intime billeder af dem selv til. Så vi kan argumentere, for at der er større risiko for at denne adfærd blandt unge fortsætter, hvis ikke de bliver stillet til ansvar og der kommer mere fokus på billeddeling uden samtykke.

7: Litteraturliste

Akers, R. (2018). A Social Learning Theory of Crime. I Cullen, F., Agnew, R. & Wilcox, P. *Criminological Theory, Past to Present*. Oxford University Press, 6. udgave

Andersen, S., A. (2007). *Kritisk realisme som perspektiv i socialt arbejde – En introduktion og forskningsoversigt*. Den Sociale Højskole i Aarhus, 8. udgave

Bindesbøl, K., Pedersen, M., & Tjørnhøj-Thomsen, T. (2019). Visual gossiping: non-consensual 'nude' sharing among young people in Denmark. *Culture, health & sexuality*, (21) 9, 1029-1044. Fundet på: <http://web.b.ebscohost.com.zorac.aub.aau.dk/ehost/detail/detail?vid=0&sid=eeb2d2d7-5a2e-4e92-bfcd-e37db1024c6e%40sessionmgr103&bdata=JnNpdGU9ZWwhvc3QtbGl2ZQ%3d%3d#AN=137270653&db=aph>

Bjørnholdt, K. (2018). *Politiet skal tage bedre vare om ofre for digitale Sex krænkelse*. Hentet d. 13/03/2021 via: <https://www.dansk-politi.dk/nyheder/politiet-skal-tage-bedre-vare-om-ofre-digitale-sex-krænkelser>

Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (2010). *Kvalitative metoder - En grundbog*. København: Hans Reitzels Forlag. 1. udgave

Bundgård, M., Iversen, E., & Lund, T. (2015). *Fællesskab og familieliv i et nyt årtusind - værdier og normer i opbrud*. I Sociologisk set: En grundbog i sociologi. 2. udgave

Burkett, M. (2015). Sex(t) Talk: A Qualitative Analysis of Young Adults' Negotiations of the Pleasures and Perils of Sexting. *Sexuality & culture*, 19 (4), 835-863. Fundet på: <http://web.b.ebscohost.com.zorac.aub.aau.dk/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=0a78ab36-62d0-40ab-bdf8-3192054a2fbc%40pdc-v-sessmgr02>

Børns Vilkår (2019). *Knap hvert. 3. Barn udsættes for billeddeling uden samtykke*. Hentet d. 25/03/2021 via: <https://bornsvilkar.dk/nyheder/knap-hvert-3-barn-udsættes-for-billeddeling-uden-samtykke/>

Christensen, C. (2019). *Få overblikket over Umbrella-sagen: Sådan har sagen om sextoptagelserne udviklet sig*. Hentet d. 12/03/2021 via: <https://jv.dk/artikel/få-overblikket-over-umbrella-sagen-sådan-har-sagen-om-sexoptagelserne-udviklet-sig>

Cromwell, P., & Thurman, Q. (2003). The devil made me do it: use of neutralization by shoplifters. *Deviant Behaviour*, 24, 535-550. Fundet på: https://heinonline-org.zorac.aub.aau.dk/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals/devbh24&id=529&men_tab=srchresults

Dalsgaard, L. (2019). *Umbrella-sag vokser: Politiet sigter yderligere 148 unge for at have delt børneporno*. Hentet d. 10/02/2021 via: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/umbrella-sag-vokser-politiet-sigter-yderligere-148-unge-dele-boerneporno>

Harrits, G., Pedersen, C. & Halkier, B. (2018) Indsamling af interviewdata. I Andersen, B., L., Hansen, M., K. & Klemmesen, R. (Red). *Metoder i statskundskab*. Hans Reitzels Forlag, 2. udgave

Halkier, B. (2002). *Fokusgrupper*. Samfundslitteratur & Roskilde Universitetsforlag, 1. udgave

Henry, N., Flynn, A., & Renzetti, C. (2019). Image-Based Sexual Abuse: Online Distribution Channels and Illicit Communities of Support. *Violence Against Women*, 25 (16), 1932-1955. Fundet på: <https://advance-lexis-com.zorac.aub.aau.dk/document/?pdmfid=1516831&crd=1c98bad9-0fec-41aa-b15d-92e6615183e0&pdocfullpath=%2Fshared%2Fdocument%2Fnews%2Furn%3AcontentItem%3A6123-8RB1-JBMY-H22X-00000-00&pdcontentcomponentid=470074&pdteaserkey=sr0&pditab=allpods&ecomp=1bvnk&earg=sr0&prid=f50b49b6-c29a-425c-a3ca-f10434166579>

Jensen, L. (2016). *Få forældre ved, hvad deres teenagere laver på internettet*. Hentet d. 13/02/2021 via: <https://www.dr.dk/levnu/boern/faa-foraeldre-ved-hvad-deres-teenagere-laver-paa-internettet>

Jensen, . S. (2018). Etnografi som kriminologisk metode – deltagelse, indlevelse og potentielle problemer i studier af samfundets skyggeside. I Jacobsen, M. (2018). *Metoder i kriminologi*. Hans Reitzels Forlag, 1. udgave

Kofoed, S., Madsens, C., & Ingolfsdottir, A. (2020). *Flere anmelder digitale krænkelse: 'Men det er ikke nok'*. Hentet d. 10/04/2021 via: https://www.dr.dk/nyheder/indland/flere-anmelder-digitale-krænkelser-men-det-er-ikke-nok?fbclid=IwAR2Vmu_mitmQKWsDTYQKiJhd4MSjHWLn5mPUZTobAn-Qsbsqg4Bzd2f6dsU

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). Ethiske spørgsmål i forbindelse med interview. I Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Interview – Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Hans Reitzels Forlag, 3. udgave

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). Epistemologiske spørgsmål i forbindelse med interview. I Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Interview – Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Hans Reitzels Forlag, 3. udgave

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). Forberedelse til interviewanalyse. I Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Interview – Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Hans Reitzels Forlag, 3. udgave

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). Interviewanalyser med mening på kondensering. I Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Interview – Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Hans Reitzels Forlag, 3. udgave

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). Karakteristik af kvalitative forskningsinterview. I Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Interview – Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Hans Reitzels Forlag, 3. udgave

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). Transskription af interviews. I Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Interview – Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Hans Reitzels Forlag, 3. udgave

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). Udførelse af et interview. I Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Interview – Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Hans Reitzels Forlag, 3. udgave

Layder, D. (1998). The links between theory and research. *Sociological practice*, 2-27. SAGE Publications. Fundet på: <https://www-doi-org.zorac.aub.aau.dk/10.4135/9781849209946>

Livingstone S., & Mason J. (2015). *Sexual rights and sexual risks among youth online: a review of existing knowledge regarding children and young people's developing sexuality in relation to new media environments*. European NGO Alliance for Child Safety Online, London. Fundet på: <https://www.lse.ac.uk/business-and-consultancy/consulting/assets/documents/sexual-rights-and-sexual-risks-among-youth-online.pdf>

Lupton, D. (2015). *Life is digital*. I *Digital Sociology*. Routledge, 1. udgave

Mølgaard, M. (2019). *DELT – En bog til unge om digitale sexkrænkelser*. Straarup & Co. 1. udgave

Naezar, M., & Oosterhout, L. (2020). Only sluts love sexting: youth, sexual norms and non-consensual sharing of digital sexual images. *Journal of Gender Studies*, 30 (1), 79-90. Fundet på: <https://www.tandfonline.com/doi/ref/10.1080/09589236.2020.1799767?scroll=top>

Partnerskabet bag Ungeprofilundersøgelsen. *Ungeprofilundersøgelsen – Pilotrapport om danske unges sundhed og trivsel, sociale kapital, brug af rusmidler samt kriminalitet og risikoadfærd*.

Hentet d. 13/05/2021 via:

<https://www.boernungeliv.dk/Files/CMS/Ungeprofilundersøgelsen%202015%20Endelig%20rapport.pdf>

Project deSHAME. *Unge erfaringer med digitale sexkrænkelser (resumé af danske resultater)*.

Hentet d. 12/03/2021 via: <https://redbarnet.dk/media/4065/deshame-unges-erfaringer-med-digitale-sexkraenkelse-red-barnet.pdf>

Project deSHAME. *Young people's experiences of online sexual harassment*. Hentet d. 12/05/2021 via: https://www.childnet.com/ufiles/Project_deSHAME_Dec_2017_Report.pdf

Red Barnet (2020). *Voldsom stigning i henvendelser om digitale krænkelser*. Hentet d. 15/04/2021 via: <https://redbarnet.dk/nyheder/voldsom-stigning-i-henvendelser-om-digitale-kraenkelse/>

Regeringen (2017). *Skærpet indsats mod digitale sexkrænkelser*. Hentet d. 13/02/2021 via: <https://www.regeringen.dk/nyheder/2017/digitale-kraenkelse/>

Retsinformation (2021). Bekendtgørelse af straffeloven (LBK nr. 1156 af 20/09/2018). Hentet d. 23/02/2021 via: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/1156>

Rigsadvokaten (2018). *Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Digitale sexkrænkelser*. Hentet d. 12/03/2021 via: <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2019/9054>

Selmer, C. (2016). *Hver femte ung sender nøgenbilleder: Derfor gør de det*. Hentet d. 14/02/2021 via: <https://nyheder.tv2.dk/samfund/2016-04-11-hver-femte-ung-sender-noegenbilleder-derfor-goer-de-det>

SletDet (2021). *SletDet – Rådgivning for børn og unge*. Hentet d. 31/04/2021 via: <https://redbarnet.dk/sletdet>

Stroud, S. (2014). The Dark Side of the Online Self: A Pragmatist Critique of the Growing Plague of Revenge Porn. *Journal of Mass Media Ethics*, 29 (3), 168-183. Fundet på: <https://www-tandfonline-com.zorac.aau.dk/doi/full/10.1080/08900523.2014.917976>

Sykes, G., & Matza, D. (2018). Techniques of Neutralization. I Cullen, F., Agnew, R. & Wilcox, P. *Criminological Theory, Past to Present*. Oxford University Press, 6. udgave

Søe, C. (2018). *Flere end 1000 danske børn og unge sigtes for at have delt sexvideo*. Hentet d. 10/04/2021 via: <https://nyheder.tv2.dk/krimi/2018-01-15-flere-end-1000-danske-boern-og-unge-sigtes-for-at-have-delt-sexvideo>

Telenor og Wilke (2020). *Danske børn overholder ikke aldersgrænse på digitale medier*. Hentet d. 20/04/2021 via: <https://www.mynewsdesk.com/dk/telenor/pressreleases/danske-boern-overholder-ikke-aldersgraenser-paa-digitale-medier-3034565>

Thieden, A. (2017). *"Altså er det ikke meget normalt at sende nudes til sin kæreste?"* Hentet d. 14/03/2021 via: <https://www.berlingske.dk/samfund/altsaa-er-det-ikke-meget-normalt-at-sende-nudes-til-sin-kaereste>

Walker, K., & Sleath, E. (2017). A systematic review of the current knowledge regarding revenge pornography and non-consensual sharing of sexual explicit media. *Aggression and Violent Behaviour, 36* (9), 9-24. Fundet på: [https://www.sciencedirect-com.zorac.aau.dk/science/article/pii/S1359178917302008#bb0205](https://www.sciencedirect.com.zorac.aau.dk/science/article/pii/S1359178917302008#bb0205)

8: Bilag

Bilag 1 : Interviewguide til fokusgruppen

FORSKNINGSPERSPEKTIV	ORIENTERENDE BEGREBER	FORSKNINGSSPØRGSMÅL	INTERVIEWSPØRGSMÅL
Sykes & Matza (2018) finder, at kriminelle handlinger er baseret på, hvad der hovedsageligt er forsvarsmekanismer til forbrydelser i form af begrundelser for afvigelse, der opstår ubevidst. Dette ses som et gyldigt argument for de kriminelle, men ikke af retssystemet eller samfundet som helhed.	Neutralisering	Hvilken holdning har de unge selv til billeddeling uden samtykke og hvad påvirker denne holdning?	Hvad er jeres holdning til billeddeling uden samtykke? Er det normalt i jeres omgangskreds at dele billeder uden samtykke? <ul style="list-style-type: none"> - Hvis ja: hvorfor? - Hvis nej: hvorfor ikke?
Akers (1985) finder, at man observerer andre og derved lærer afvigende adfærd. Dette gøres f.eks. ved observationer gennem de sociale medier og nærmiljøet.	Definitions	Hvad har indflydelse på, hvad de unge ved om ulovlig billeddeling?	Hvor får I jeres viden om billeddeling generelt? <ul style="list-style-type: none"> - Medierne? - Sociale medier? - Venner? - Skolen? - Forældre? <p>Hvorfor tror I, at der sidder mindst én i hver udskolingsklasse, der har oplevet at få delt et intimt billede uden samtykke, på trods af det er ulovligt?</p>
Akers (1985) finder, at individet indgår eller afstår afvigende adfærd alt efter, hvorvidt udfaldet er straf eller belønning.	Differential reinforcement	Hvilken holdning har de unge selv til billeddeling uden samtykke og hvad påvirker denne holdning?	Hvad ville det værste være, der kunne ske, hvis I delte et intimt billede uden samtykke? <ul style="list-style-type: none"> - Forældre blev sure? - Blive taget af politiet? - Blive opdaget af venner/personen der er på billedet? - Blive udskammet af venner? <p>Hvad er I mest bange for ved at dele intime billeder af jer selv i forhold til at dele andre billeder?</p>

			Er det nemt at dele intime billeder? Deler unge billeder i smug eller meget åbent?
	<p>ØVELSE:</p> <p>I skal nu blive enige om, hvilke af disse billeder I mener, der er værst at få delt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Badetøjsbilleder - Undertøjsbilleder - Nøgenbillede af enten overkrop eller underkrop - Billeder hvor der er meget intim kontakt (f.eks. hvor man laver seksuelle ting med enten sig selv eller en anden) 		
Naezer & van Oosterhout (2020), finder at deling af andres seksuelle billeder med venner kan give status og anerkendelse, dog mest udbredt blandt drenge. Derudover kan nogle unge mennesker føle sig socialt "forpligtet" til at dele andres seksuelle billeder.	Imitations	Hvilken holdning har de unge selv til billeddeling uden samtykke og hvad påvirker denne holdning?	Føler I jer nogle gange pressede til at dele billeder I har modtaget eller selv sende intime billeder? Hvorfor tror I, at det med til at give unge en højere status blandt hinanden, ved at dele billeder uden samtykke?
Skolens betydning		Hvad har indflydelse på, hvad de unge ved om ulovlig billeddeling?	Taler lærerne med jer om det at dele intime billeder og konsekvenserne heraf? I så fald, hvor stor indvirkning har det på jer? Husker I det? Har jeres holdninger ændret sig, ved at I ved hvad konsekvenserne er?

Bilag 2 : Interviewguide – Individuelle interviews

Interviewguide til unge i 8. klasse (x5)

Tematik: Hvordan unge neutraliserer

FORSKNINGSPERSPEKTIV	ORIENTERENDE BEGREBER	FORSKNINGSPØRGSMAÅL	INTERVIEWSPØRGSMAÅL
<p>Straffelovens § 235 angiver, at det er ulovligt at distribuere børneporno.</p> <p>Straffelovens § 264 d angiver, at det er ulovligt at krænke privatlivet.</p>	Lovgivningen	Hvordan er unges kendskab til emnet, rent juridisk?	Hvad ved du om love og regler for, hvad man må dele med andre på sociale medier?
<p>Sykes og Matza (1957) fandt, at afvigende handlinger er baseret på, hvad der hovedsageligt er forsvarsmekanismer til forbrydelser i form af begrundelser for afvigelse, der opstår ubevidst. Dette ses som et gyldigt argument for de kriminelle, men ikke af retssystemet eller samfundet som helhed.</p>	Neutralisering	Hvilken holdninger har de unge selv til billeddeling uden samtykke og hvad påvirker denne holdning?	<p>Hvad er din holdning til billeddeling uden samtykke?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er det skadeligt? - Hvorfor/hvorfor ikke? - Er det OK at dele billeder uden samtykke? - Bør der være mere fokus på konsekvenserne ved at dele uden samtykke? <p>Hvorfor tror du at unge deler billeder uden samtykke uden at tage stilling til konsekvenserne?</p> <p>Tror du at billeddeling uden samtykke på de sociale medier er blevet mere acceptabelt blandt unge?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis ja: Hvorfor? - Hvis nej: Hvorfor ikke? <p>Tror du unge deler billeder uden samtykke med sine venner, selvom de ved det er ulovligt?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis ja: Hvorfor? - Hvis nej: Hvorfor ikke?

			<p>Tror du at ofrene, der får delt billeder selv skyld i at det bliver delt?</p> <p>Kunne du selv finde på at dele et billede uden samtykke, hvis du blev fortalt at det er ulovligt?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis ja: Hvorfor? - Hvis nej: Hvorfor ikke?
--	--	--	--

Tematik: Tillærte holdninger

Akers (1985) fandt, at afvigende adfærd indlæres i interaktion med andre. Denne påvirkning og læring kommer ofte fra skolekammerater eller gennem medier.	Definitions	Hvilken holdning har de unge selv til billeddeling uden samtykke og hvad påvirker denne holdning?	<p>Hvad tror du dine venner synes, om billeddeling uden samtykke?</p> <p>Tror du at andre unge deler billeder uden samtykke?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvorfor?
Akers (1985) fandt, at den interaktionelle dimension er den direkte tilknytning for interaktion med andre, der engagerer sig i en bestemt form for adfærd. Den normative dimension er de forskellige mønstre af normer og værdier, som et individ udsættes for gennem denne tilknytning	Differential association	Hvad har indflydelse på, hvad de unge ved om billeddeling uden samtykke?	<p>Hvorfor tror du unge deler billeder uden samtykke?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis du selv har delt, hvorfor har du så gjort det? <p>Tror du at billeddeling uden samtykke på de sociale medier er blevet mere acceptabelt blandt unge?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis ja: Hvorfor? - Hvis nej: Hvorfor ikke? <p>Hvorfor tror du at unge deler billeder uden samtykke uden at tage stilling til konsekvenserne?</p>
Akers (1985) fandt, at differential reinforcement henviser til, hvorvidt det enkelte individ forventer at få en belønning eller straf for de handlinger de begår.	Differential reinforcement	Hvad har indflydelse på, hvad de unge ved om billeddeling uden samtykke?	<p>Hvorfor tror du unge deler billeder uden samtykke med sine venner, selvom de ved det er ulovligt?</p> <p>Kunne du selv finde på at dele et billede uden samtykke, hvis du blev fortalt at det er ulovligt?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis ja: Hvorfor? - Hvis nej: Hvorfor ikke?

<p>Akers (1985) fandt, at observationer af andres adfærd sker i både nærmiljøet og kan observeres gennem medierne. Hvorvidt, om det enkelte individ vil prøve på at imitere andres adfærd, påvirkes af det observerede individs karakteristika og de konsekvenser det medfører.</p>	<p>Imitations</p>	<p>Hvilken betydning har unges omgangskreds i forhold til læring om billeddeling uden samtykke?</p>	<p>Hvilke billeder deler I normalt med hinanden på sociale medier?</p> <p>Hvorfor er det denne type billeder I deler?</p> <p>Hvordan tror du, at unge føler et pres fra deres omgangskreds til at sende intime billeder til hinanden?</p> <p>Er det normalt, blandt din vennegruppe at vise og dele seksuelle billeder af hinanden på de sociale medier, uden at den på billedet ved det?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis ja: hvorfor? - Hvis nej: hvorfor ikke? <p>Snakker I meget sammen i din vennegruppe, om at dele intime billeder uden samtykke?</p>
<p>Undervisningen</p>		<p>Hvordan opleves undervisningen i digital dannelse?</p>	<p>Er du blevet undervist i ”Takt og tone på de sociale medier”?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvis ja: Hvad synes du om undervisningen? - Hvis nej: Hvad tænker du så generelt, om at skolen underviser, hvordan man skal begå sig på nettet? <p>Har dine holdninger til billeddeling på nettet ændret sig efter undervisningen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vil du fortælle lidt om det?